

Vår 2023 Veidekkes markedsoppdatering

30. mars 2023

Kristoffer Eide Hoen | leder Forretningsutvikling og analyse

Spørsmål? kristoffer.eide.hoen@veidekke.no

Om Veidekkes markedsrapport

- Veidekke utarbeider tall for de skandinaviske markedene basert på offentlig tilgjengelig statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB), Statistiska centralbyrån (SCB) og Danmarks statistik. I tillegg benyttes informasjon fra store byggherrer som Trafikverket, Statens vegvesen og respektive landenes stats- og fylkesbudsjetter etc.
- De makroøkonomiske prognosene som legges til grunn er hentet fra store, solide prognosemiljøer som Konjunkturinstitutet, Statistisk sentralbyrå og de respektive landenes nasjonalbanker.
- Veidekke legger frem prognoser over produksjonsnivåer etter beste skjønn og med en prognosemodell som hensyntar nasjonale rentenivåer og kommunespesifikke data for registrert igangsetting av bygg, samt befolkningsvekst og arbeidsledighet. For infrastruktur benyttes blant annet offentlig tilgjengelig informasjon om kommende store samferdselsprosjekter.
- Våre vurderinger av entreprenøraktivitet og byggekostnadsindekser er prognoser basert på den kunnskapen vi har til enhver tid. Prognosene vil bl.a. kunne endres ved uforutsette endringer i geopolitiske forhold, finansmarkeder eller råvarepriser.

Vårt fokus: Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Entreprenørmarkedet 2022

Produksjon av bygg* og infrastruktur i NOK milliarder

Ikke med:

- Eneboliger og fritidsboliger
- Primærnæring
- Rehabilitering av boliger, «svart arbeid» og husholdningenes eget arbeid

Totalt skandinavisk marked 2022:
~ NOK 980 milliarder

* Bolig: Alle nybygg, ombygg og tilbygg, ekskl. eneboliger og fritidsboliger
Bolig og yrkesbygg: Inkl. estimat på transparent ROT-marked i prosjektstørrelser >NOK 20 mill.
Anleggsmarkedet: Omfatter kun nybygg

Entreprenørmarkedet

Prognoser 2023–2024

Kommentar

- Fjorårets overraskende sterke markedsvekst på 14 prosent, målt i verdi, var sterkt inflasjonsdrevet, men innebar også volumvekst på fire prosent.
- I 2023 er produksjonen ventet å falle med seks prosent, etterfulgt av ytterligere åtte prosent i 2024. Prognosene innebærer nedjustering fra rapporten i fjor høst, særlig for 2024.
- Nedgangen blir størst i Sverige, der veksten var sterkest i 2022. Det gode utgangspunktet gjør at bransjen er godt rustet til å håndtere en nedgang i dette omfanget. Markedet er imidlertid sårbart for fornyet geopolitisk eller finansiell uro.

Produksjon i det skandinaviske entreprenørmarkedet

Prosentvis endring fra foregående år, løpende priser

	2021	2022	2023	2024
Norge	4 %	12 % (10 %)	3 % (2 %)	-4 % (3 %)
Sverige	4 %	21 % (19 %)	-3 % (-1 %)	-10 % (-4 %)
Danmark	4 %	7 % (0 %)	-6 % (-6 %)	-3 % (8 %)
Skandinavia	4 %	14 % (11 %)	-2 % (-1 %)	-6 % (1 %)
Skandinavia, faste priser	-2 %	4 % (3%)	-6 % (-4 %)	-8 % (-1 %)

Prognoser fra høsten 2022 står i parentes

Agenda

- 01 Introduksjon
- 02 Omverdenen
- 03 Entreprenørmarkedet
- 04 Byggekostnader
- 05 Oppsummering

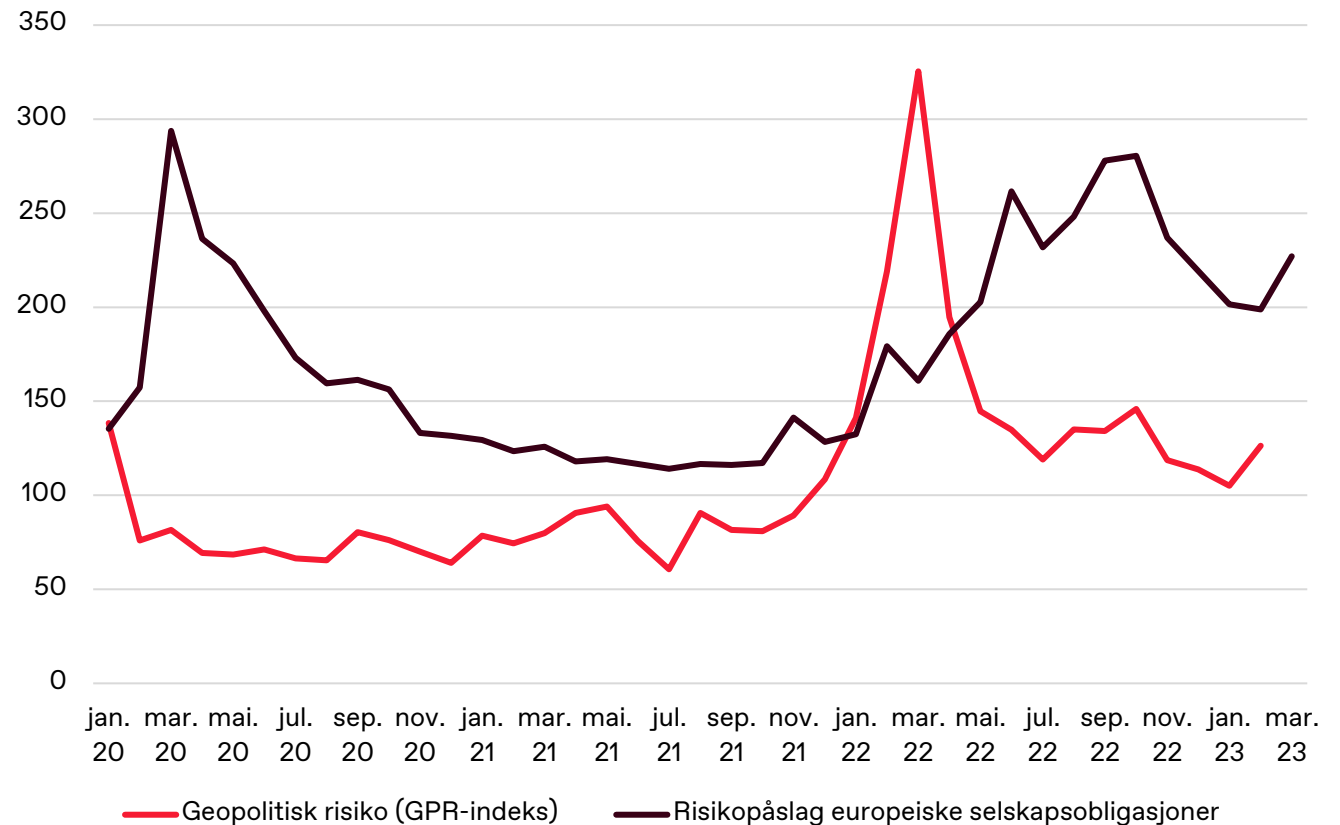
01

Introduksjon

Mindre geopolitisk uro, men fornyet finansiell uro

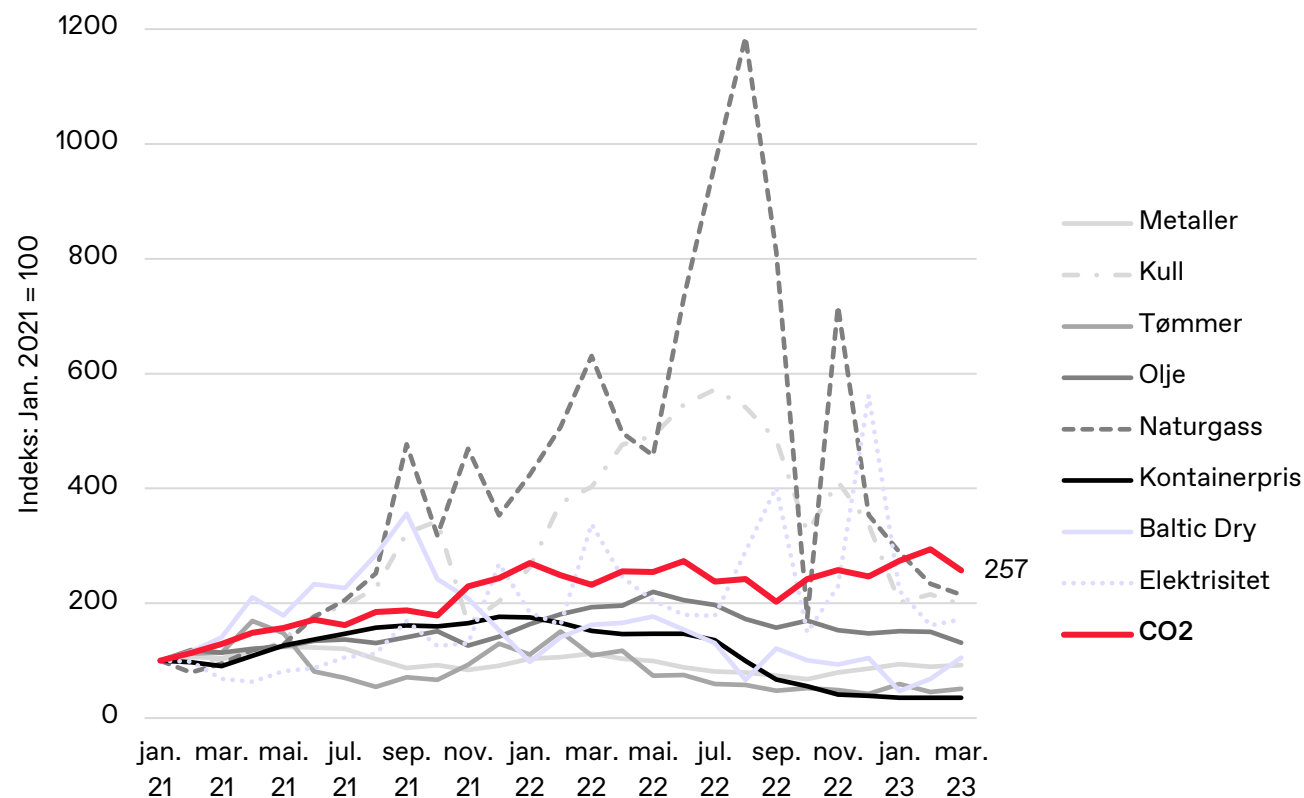
Geopolitisk uro og risikopåslag i europeisk selskapsgjeld

- Til tross for den pågående og intense krigføringen i Ukraina er indikatorer for geopolitisk uro mer stabile
- Sommerens og høstens alvorlige bekymring for energisituasjonen i Europa er så langt gjort til skamme og resesjonsfaren er betydelig redusert
- Mer optimistiske utsikter i de siste månedene dempet risikopåslaget for finansiering av europeisk selskapsgjeld til ca. 200 bp., inntil siste ukers bankuro ga næring til ny økning
- Til grunn for prognosene ligger forventning om å unngå sterke tilbakeslag fra geopolitiske forhold, pandemi, finansiell uro og klimarelaterte forhold i år og neste år. De siste årenes erfaring tilsier at denne forventningen er forbundet med usikkerhet

All turbulens til tross, ett område skiller seg ut...

- De to siste årenes turbulente hendelser har vært tydelig gjenspeilet i internasjonale priser for både råvarer, energi og logistikk
- Men både sammenlignet med de siste årene og med inngangen til 2022, er det én pris som stikker seg ut, nemlig EUs kvotekostnad for å slippe ut CO₂
- Da systemet ble utfordret etter den russiske invasjonen i Ukraina, falt prisene midlertidig. Men gjennom høsten har kvoteprisen økt igjen
- Kvoteprisen er nå over 1 000 kr/tonn i Norge og Sverige. Til sammenligning var prisen 114 kr/tonn i norske kroner i årene 2015–2019
- CO₂-kostnader utgjør en merkbart økende del av investeringskostnadene i vår sektor, ikke minst på materialsiden. Vi må anta at prisveksten gir europeisk eiendoms- og entreprenørvirksomhet stadig kraftigere incentiver til å dreie aktiviteter mot mindre utslippsintensiv produksjon

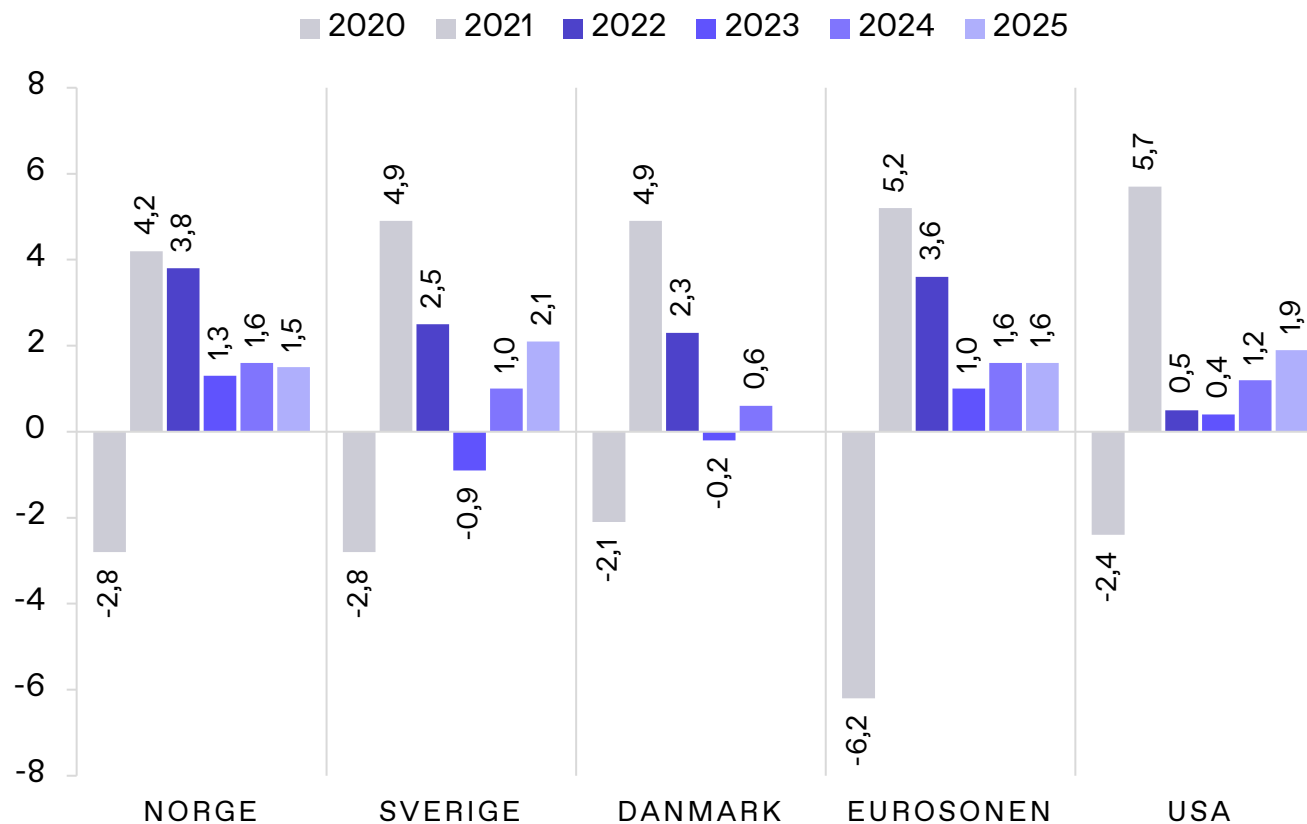
02

Omverdenen

Vi går mot en svakere konjunktur

BNP-veksten avtar, men ikke så mye som fryktet

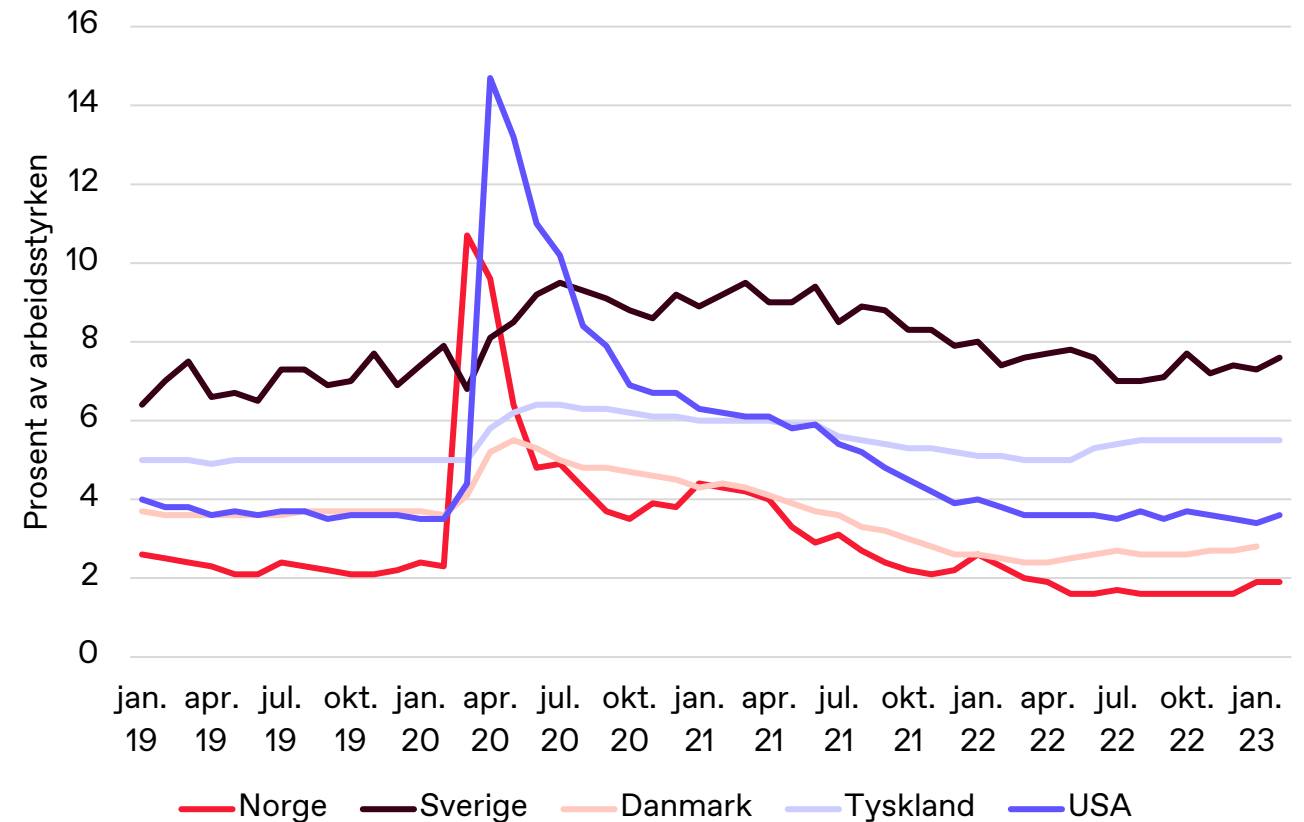
- Toneangivende BNP-prognoser tilsier en mildere økonomisk lavkonjunktur i 2023 enn det man fryktet gjennom høsten 2022
- En viktig årsak er at mild vinter og mye nedbør har bidratt til at energiunderskuddet i Europa er langt mindre enn tidligere antatt
- Samtidig forventes energiprisene å forbli høyere og mer uforutsigbare enn tidligere
- Både internasjonalt og i Skandinavia vil lavkonjunkturen innebære et omslag fra de senere årenes økonomiske situasjon
- De skandinaviske landene har gode forutsetninger for å stabilisere økonomien dersom det blir behov for dette

Arbeidsmarkedene er overraskende robuste

Fortsatt få tegn til økt arbeidsledighet

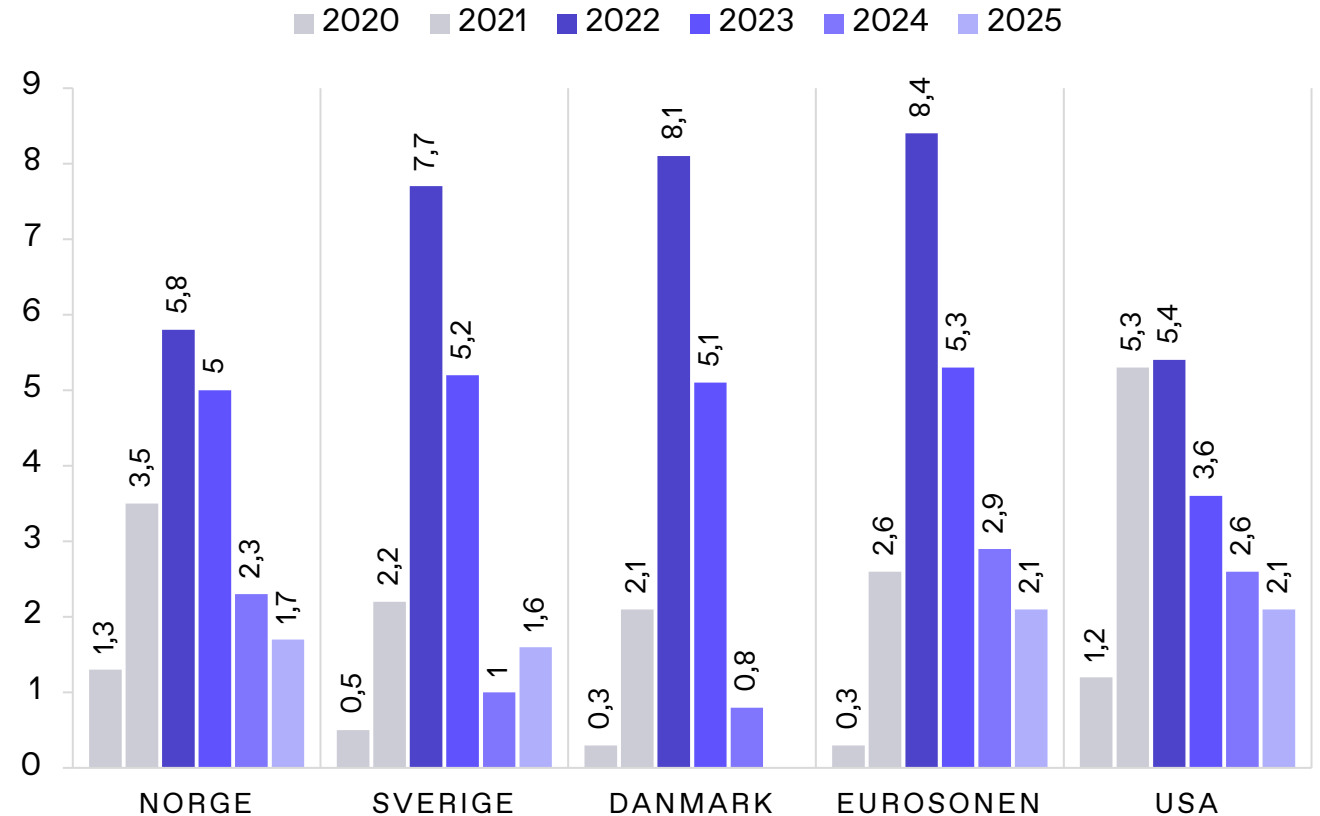
- Med lav arbeidsledighet er det mindre fare for kraftige forstyrrelser i etterspørselen i private segmenter, som bolig og næringsbygg
- Så langt har økte renter og svakere konjunkturer ikke hatt særlig påvirkning på arbeidsledigheten, selv om prognoser peker mot moderat økning fremover
- I en situasjon med sterk mangel på arbeidskraft og potensielt høyere lønnspress vil det være fordelaktig med noe svekkelse av arbeidsmarkedet i entreprenørsektoren og ellers i økonomien
- Det vedvarende gode arbeidsmarkedet reduserer sannsynligheten for rentereduksjoner i prognoseperioden

Inflasjon/KPI

Prognosene indikerer en nedadgående trend

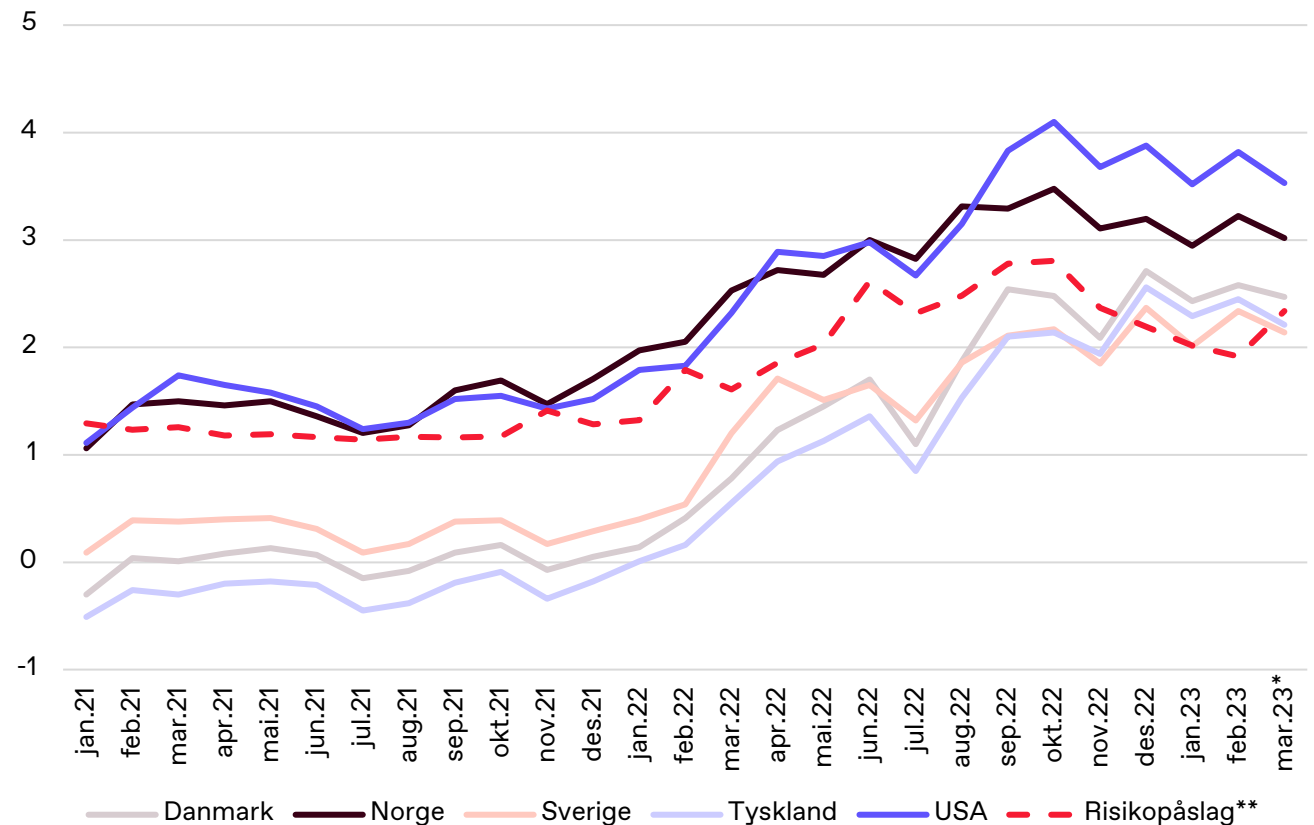
- Inflasjonen forblir høy inn i 2023, men forventes å avta gjennom året og komme ned på målsatte nivåer i 2024
- Gjennom 2022 og starten av 2023 avtok inflasjonen noe i toneangivende økonomier som USA og Eurosonen, men det er fortsatt en lang vei tilbake til målet om to prosent inflasjon
- I Skandinavia kan utsikter til en relativt høy lønnsvekst i årets lønnsoppgjør forlenge inflasjonspresset

Markedsrenter i stabilt sideleie?

10 års statsrenter trender flatt siste halvår, men risikopåslaget faller

- Markedsrentene har hatt en relativt flat trend siden sommeren 2022
- Risikopåslaget for europeisk selskapsgjeld har nå økt en del igjen, som følge av uroen knyttet til banksektoren i den siste tiden
- Amerikanske og europeiske rentenivåer vil sette rammer for handlingsrommet for styringsrentene i Norge og Sverige som, på grunn av faren for ytterligere valutasvekkelse, ikke kan tillate seg for store avvik
- Nåværende markedsrenter tilsier at styringsrentene mange steder er på eller nær toppen, men usikkerheten er stor

* Data for mars er for 27. mars

** Differanse mellom europeisk selskapsgjeld (BBB) og tyske statsobligasjoner (5 år)

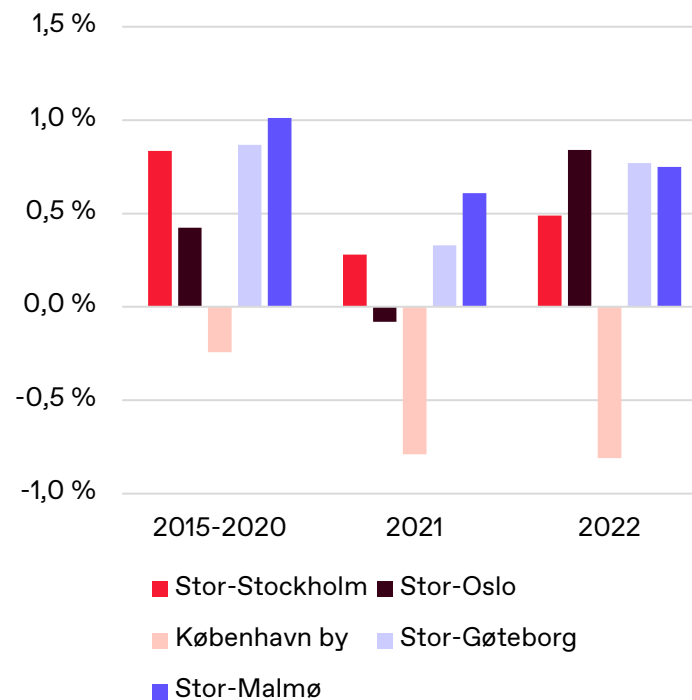
Høy tilflytting til byene underbygger markedene

I mange skandinaviske byer tiltok tilflyttingen gjennom hele 2022

- Tilflytting kan følge av ferdigstilte boliger, men er først og fremst en viktig drivkraft for etterspørselen etter nye boliger
- Trenden med høy tilflytting til mange bysentra i Skandinavia tok seg opp igjen i 2022
- Med unntak av Oslo-regionen, var hovedstedene blant byene med svakest vekst, målt ved innenlandsk flytting
- I Sverige er det større vekst i de nest største byene og i Stockholms randsone, mens det i Norge er sterk vekst i nær alle bysentra på Østlandet
- I Norge har regioner som Stavanger/Sandnes og Bergen sterkere tilflytting enn på lenge, mens Trøndelag har jevnt god tilflytting
- Vi ser den høye tilflyttingsraten som en fundamental drivkraft i entreprenørmarkedet som vil bidra til at nyboligmarkedet fremover i 2023 og 2024 vil være bedre og mer stabilt enn vi observerte høsten 2022

Netto tilflytting til storbyer

% av befolkning

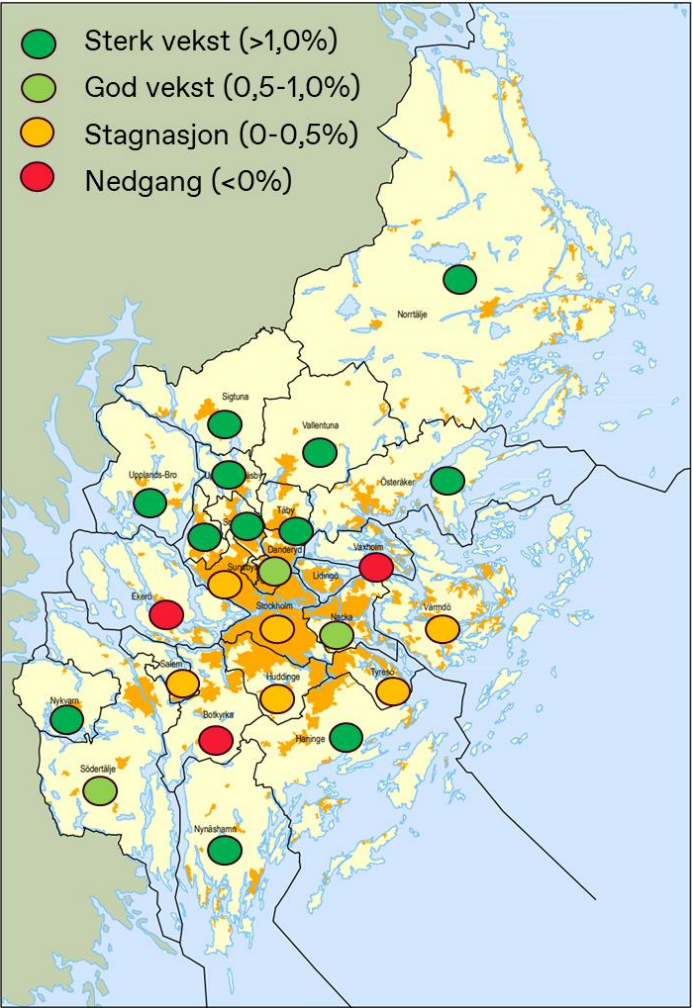

Netto innenlands flytting rangert 2022

% av befolkning

	2016-2020	2021	2022
Romerike	1,7 %	2,2 %	2,6 %
Hamar/Ringsaker	1,0 %	1,6 %	1,5 %
Vestfold-byene	0,8 %	1,1 %	1,4 %
Østfold-byene	0,9 %	1,0 %	1,3 %
Uppsala	1,5 %	1,3 %	1,1 %
Stor-Trondheim	0,7 %	0,6 %	0,9 %
Stor-Oslo	0,4 %	-0,1 %	0,8 %
Stavanger/Sandnes	0,1 %	0,1 %	0,8 %
Stor-Göteborg	0,9 %	0,3 %	0,8 %
Stor-Malmö	1,0 %	0,6 %	0,8 %
Stor-Bergen	0,2 %	0,1 %	0,7 %
Stor-Stockholm	0,8 %	0,3 %	0,5 %
Københavns omegn	-0,1 %	0,0 %	0,3 %
København by	-0,2 %	-0,8 %	-0,8 %

Randsoner i kraftig vekst, eksempel Stockholm

Sterke interne forskjeller mellom sentrum og periferi i netto innenlandsk tilflytting innenfor Stockholms län

Kommuner...	Befolkning 2022	Netto innflytting 2022	Flerbostadshus igangsatt 2022
...i vekst	956 153	+1,4 %	5 491
...som stagnerer	1 314 777	+0,0 %	4 464
...som er i nedgang	169 097	-0,5 %	161
Stockholms län	2 444 027	+0,5 %	10 116

Netto tilflytting målt med innenriks tilflytting, i prosent av befolkning

03

Entreprenørmarkedet

Trefferikkerhet for 2022

Prognose og fasit ett år etter

Kommentar

Estimert ordreinngang i året som gikk

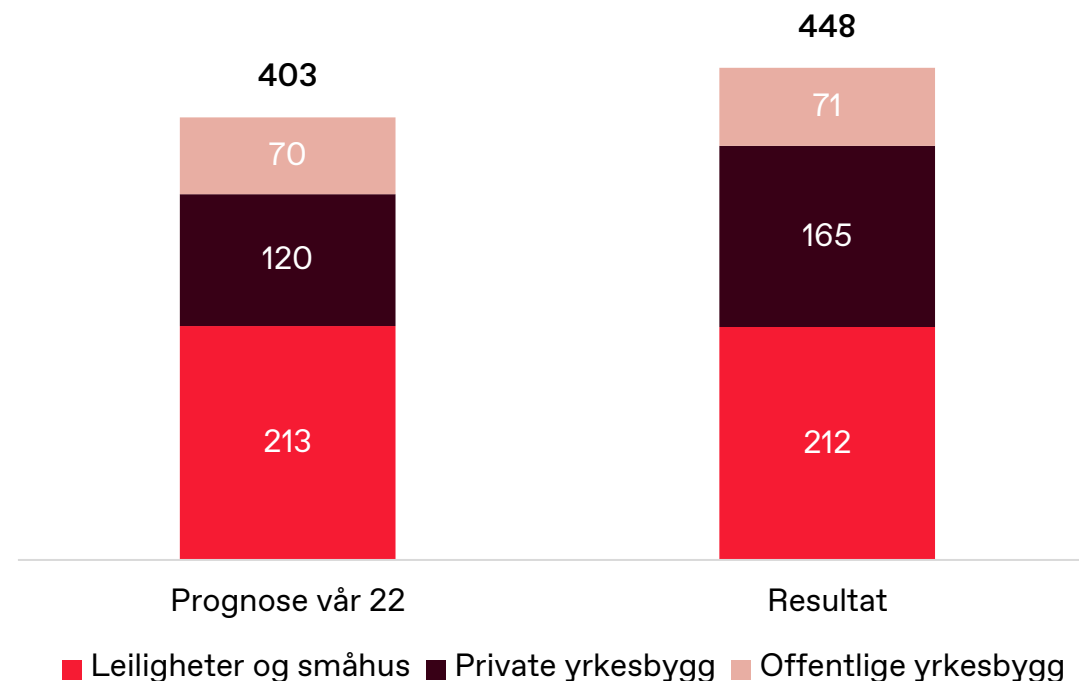
- Estimert ordreinngang for byggentreprenørmarkedet i Norge og Sverige i 2022 var ca. NOK 450 mrd. – drøye 10% over Veidekkes prognose på NOK 400 mrd. fra mars 2022. For anlegg og Danmark er ikke fasiten for 2022 klar ennå
- I begge land var det særlig private yrkesbygg som overrasket svært positivt. Innenfor private yrkesbygg lå segmentene industri og lager og kontor rekordhøyt i 2022
- For leiligheter og småhus og offentlige yrkesbygg var utviklingen i begge land ganske i tråd med forventningene
- Utviklingen i fjor bekrefter at det er krevende å utarbeide gode prognoser i en situasjon med store geopolitiske svingninger og covid 19-effekter på logistikk og råvarepriser. Vi forventet ikke en såpass positiv utvikling midt i en altoverskyggende russisk invasjon, tiltakende renteoppgang og kriseutsikter for europeiske energimarkeder og industriproduksjon

Data kun for Norge og Sverige.

I Danmark er tallene fra statistikkbyrået såpass foreløpige for 2022 at de er holdt de utenfor.

Prognoser og trefferikkerhet for 2022

Estimert ordreinngang, NOK milliarder

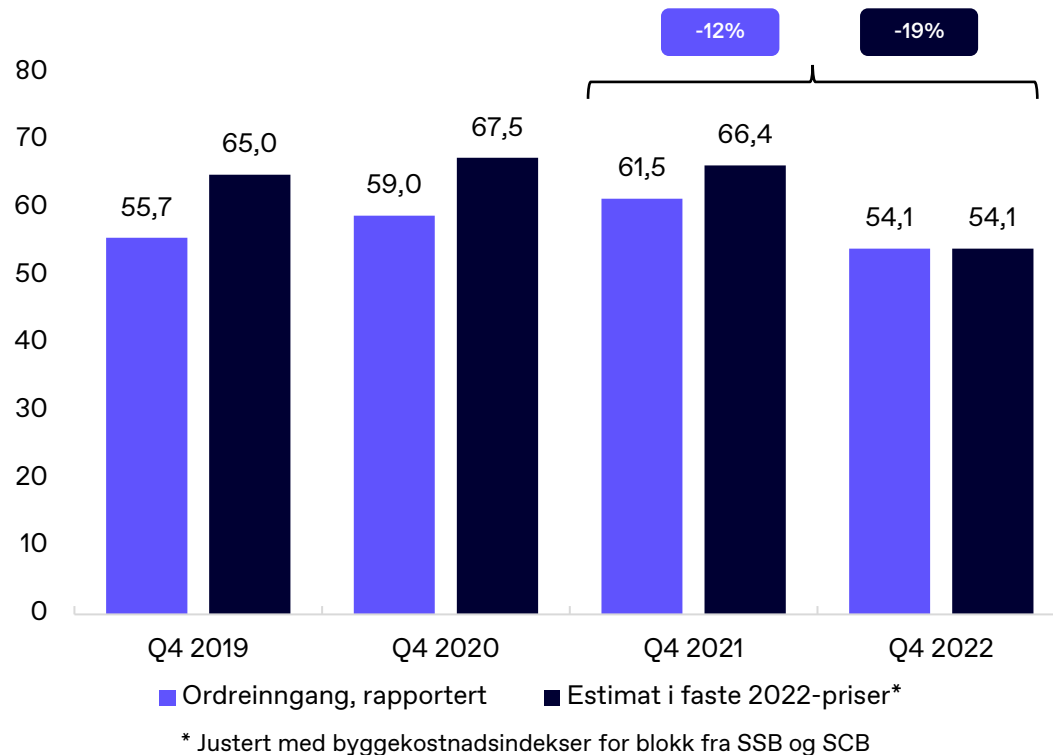

Estimert ordreinngang i entreprenørvirksomhet

Fortsatt på et helt ok nivå, selv justert for inflasjon

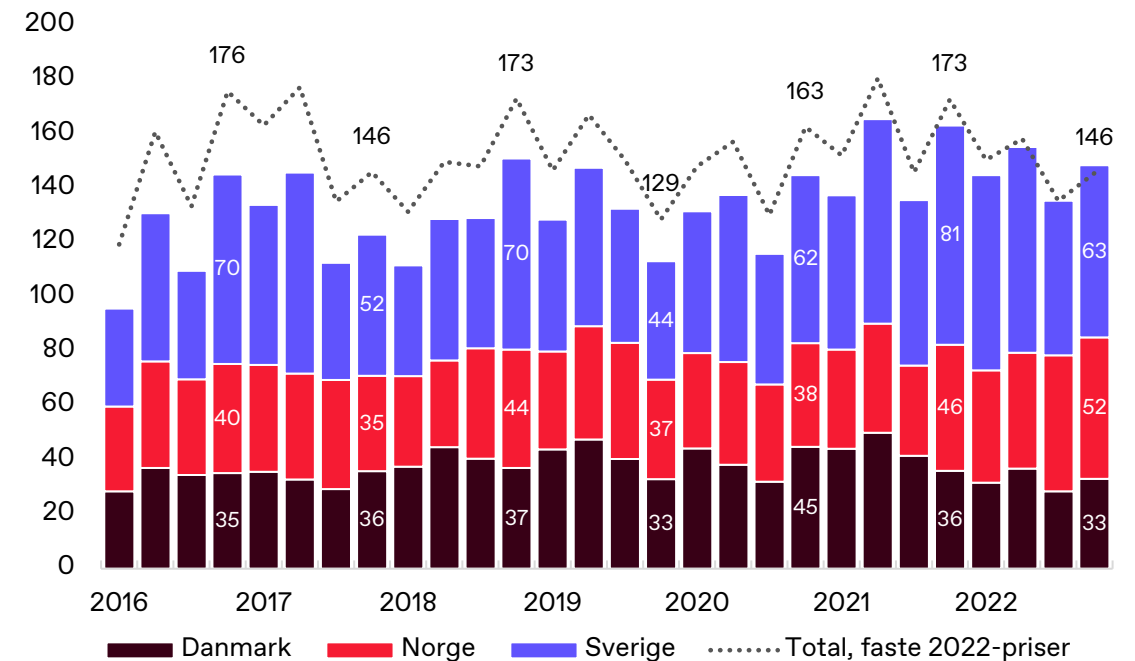
Ordreinngang, nordisk entreprenørvirksomhet

Rapporterende selskaper, anslag i NOK milliarder og inflasjonsjustert

Estimert ordreinngang for bygg i Skandinavia

NOK milliarder og inflasjonsjustert. Grunnlag er registrerte byggetillatelser

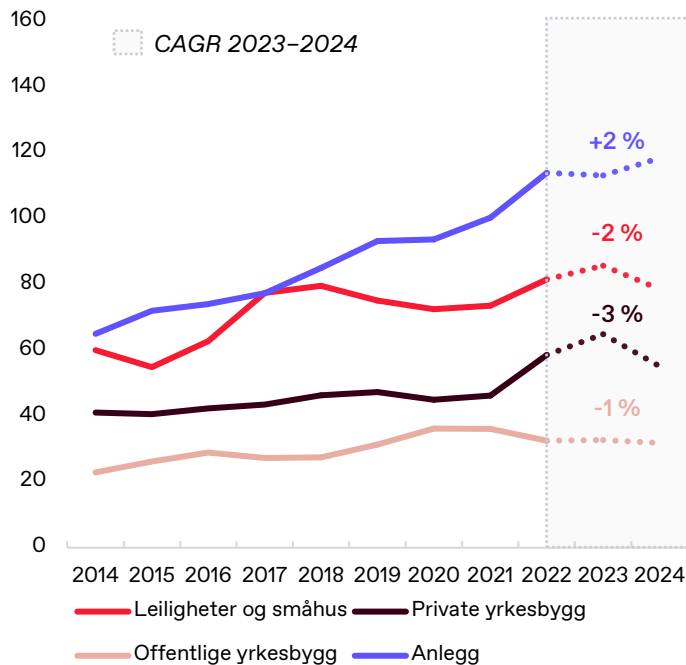

Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Historikk og prognoser, løpende priser

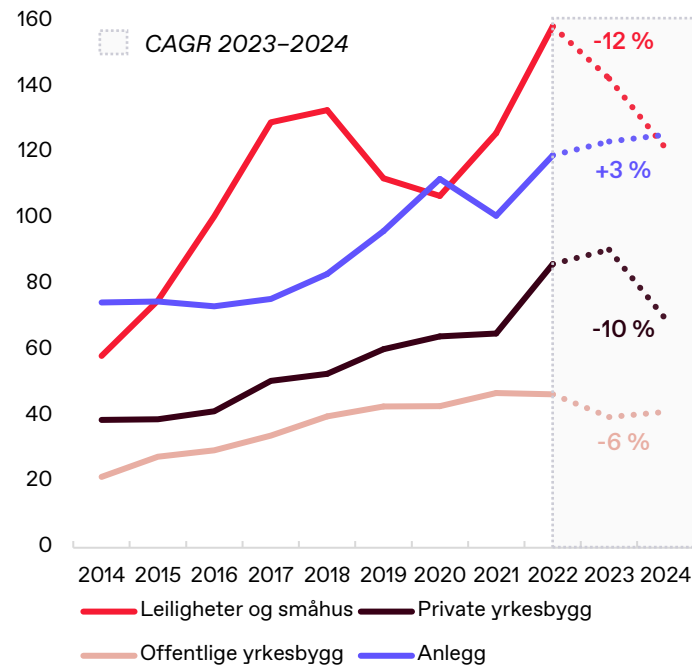
Norge, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

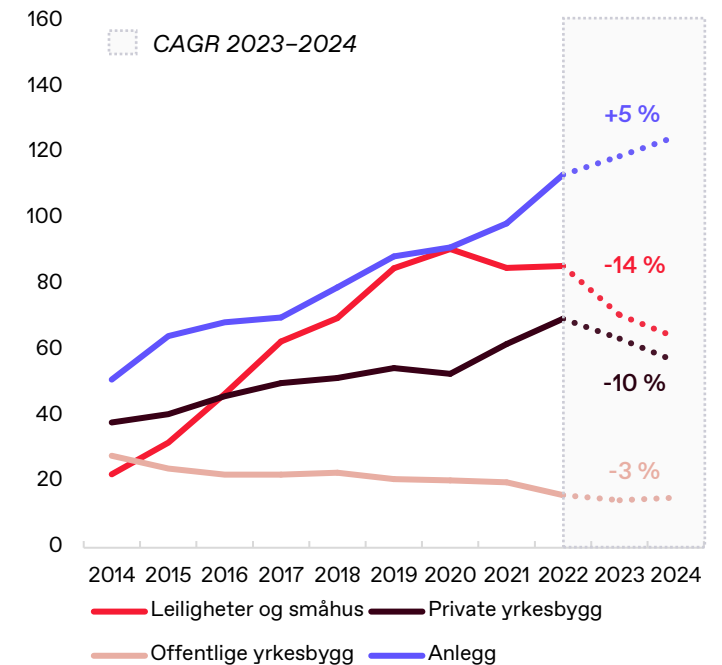
Sverige, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

Danmark, produksjon per sektor

NOK milliarder, løpende priser

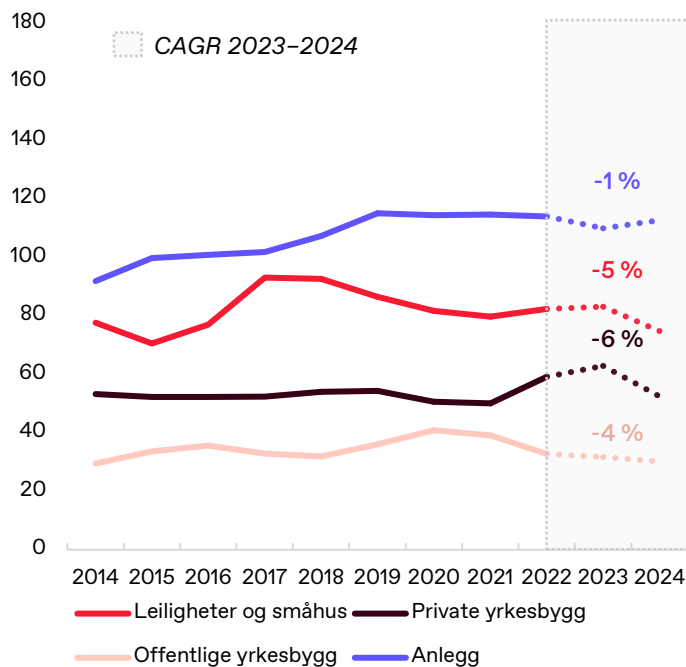

Entreprenørmarkedet i Skandinavia

Historikk og prognoser, faste priser

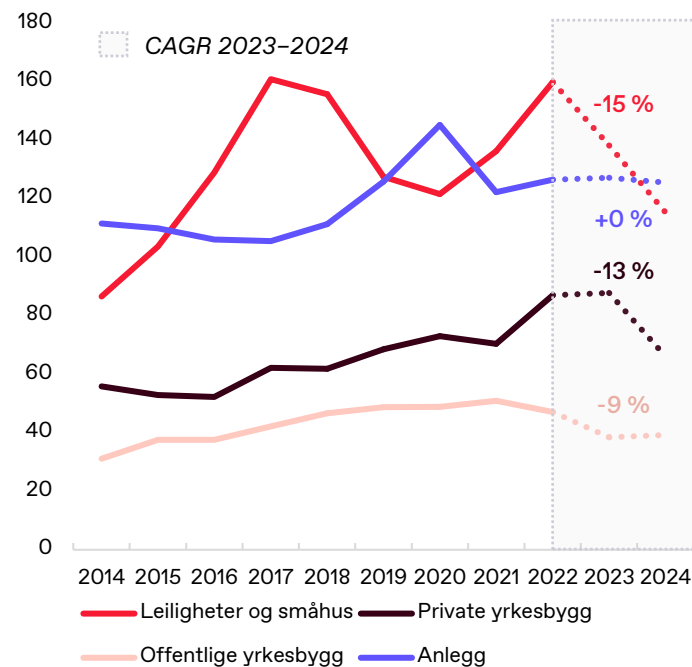
Norge, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

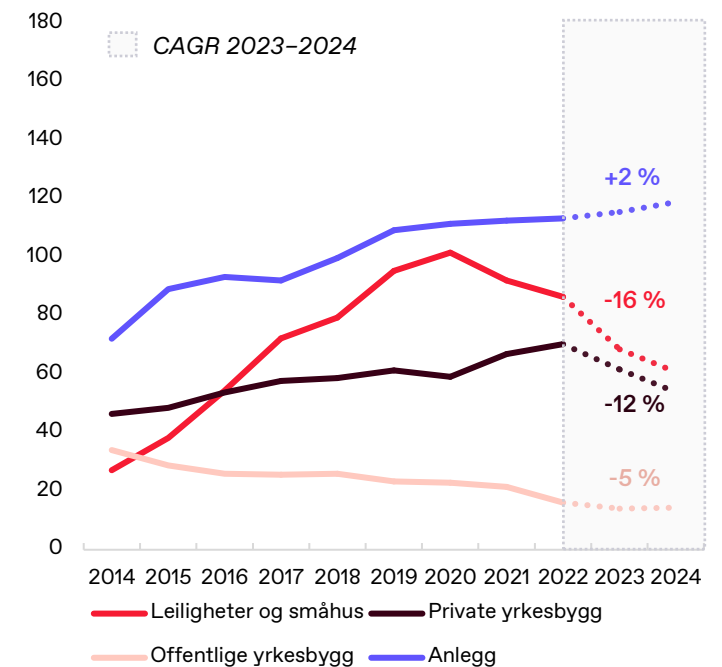
Sverige, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

Danmark, produksjon per sektor

NOK milliarder, faste priser

Bygg

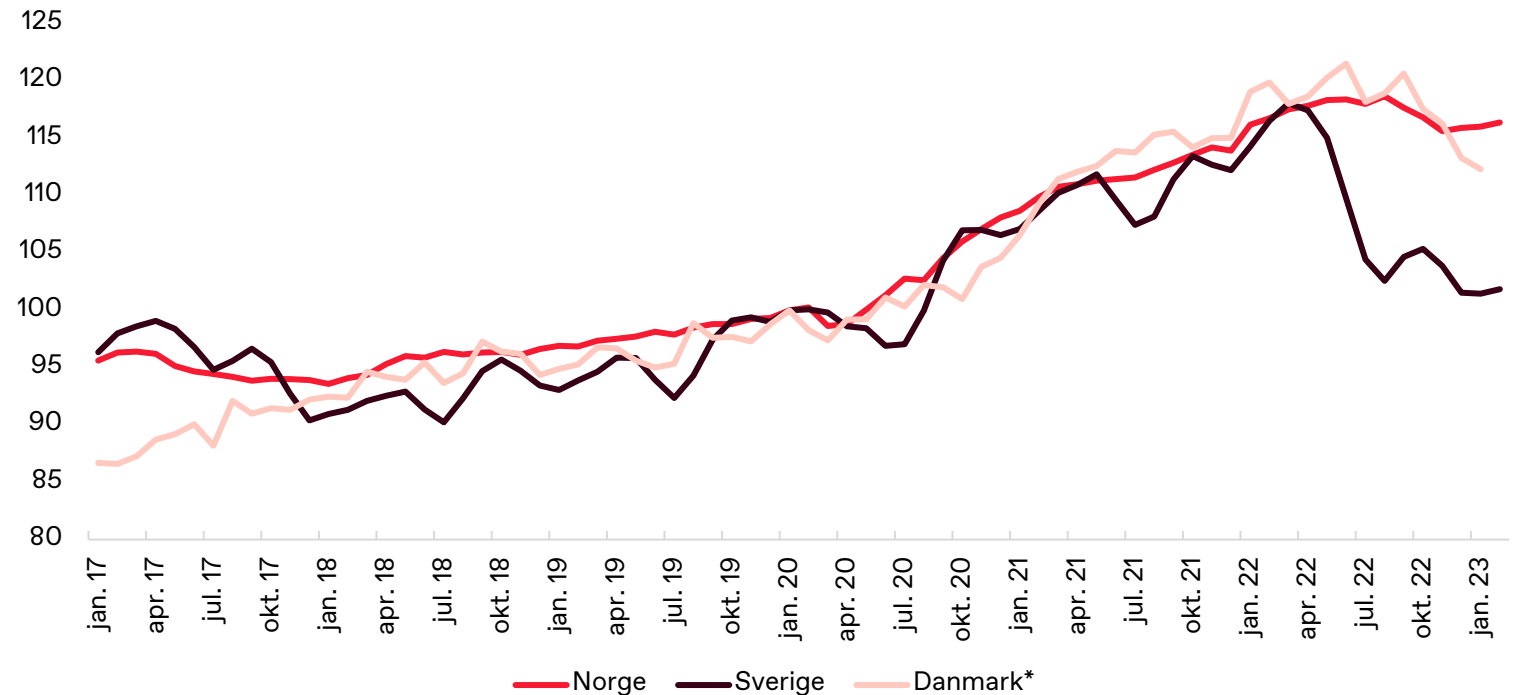
Stabilisering i bruktboligmarkedet i den siste tiden

Boligpriser, indeks

- Boligprisene i Norge og Sverige ser ut til å ha funnet fotfestet etter nedgangen i fjor, men usikkerheten er stor
- I Sverige er korreksjonen signifikant, og prisene har nominelt falt tilbake til 2020-nivå, mens korreksjonen i Norge foreløpig kun er marginal
- Markedet for bruktboliger er svært viktig for nyboligmarkedet. Forutsatt at nye tilbakeslag i bruktboligmarkedet unngås, forventer vi positive ringvirkninger i de kommende månedene
- Renteoppgangen vil etter alt å dømme bidra til at vi unngår en ny sterk boligprisinflasjon. Mindre usikkerhet, fortsatt gode arbeidsmarkeder og befolkningsvekst er viktige grunner til at vi forventer en mer balansert utvikling i nyboligsektoren enn fjorårets kraftige opp- og nedturer

Bruktboligpriser i Skandinavia, leiligheter

Indeks: Januar 2020 = 100

* Annonisert pris

Leiligheter og småhus i Norge og Sverige

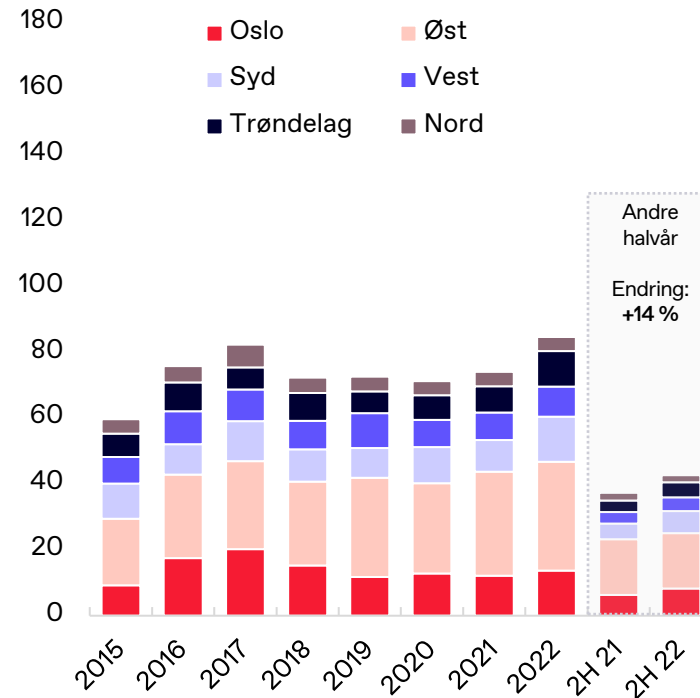
Estimert verdi av ordreinngang, t.o.m. 4. kvartal 2022

Kommentar

- I Norge lå igangsettingen av leiligheter og småhus på et godt nivå ut 2022, og estimert ordreinngang var 14 prosent høyere enn høsten 2021. Signaler fra nyboligsalget i fjor høst og igangsetting i årets første måneder tilsier at det forventede fallet i igangsettinger er i gang
- I Sverige var korreksjonen i både brukt- og nyboligmarkedet tydelig allerede våren 2022, og høsten 2022 noterte falt estimert ordreinngang i denne sektoren betydelig. Boligåret 2023 ventes i bli svakt, men ikke like svakt som høsten 2022
- Sektoren er sårbar for nye tilbakeslag, som høyere renter eller uforutsette hendelser som skaper økonomisk usikkerhet i husholdningene

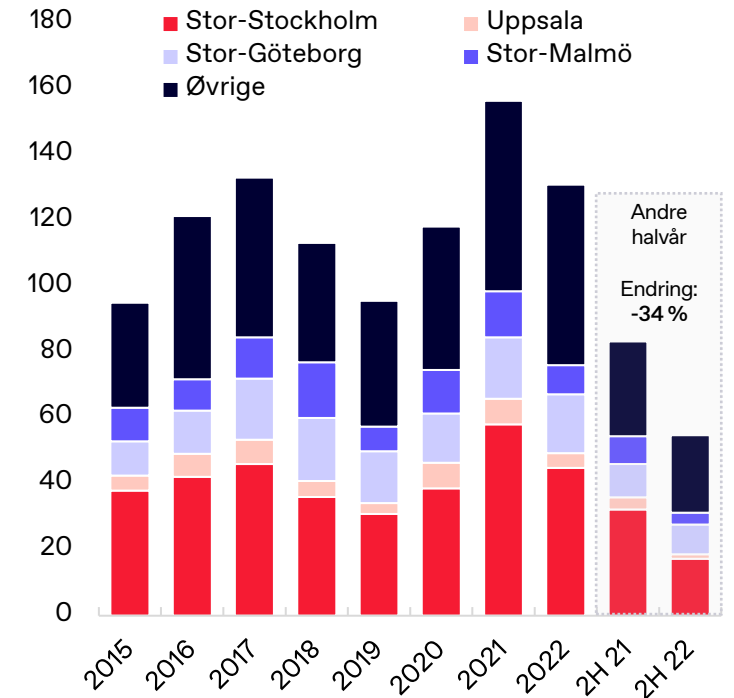
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Nyboligsalg i Norge

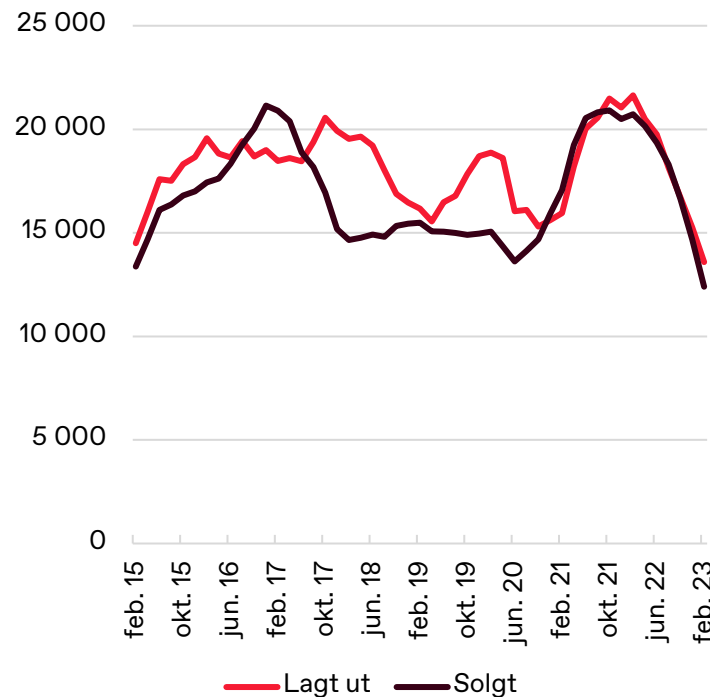
Er lagerbeholdningen tømt (på kort sikt)?

Kommentar

- Nyboligsalget av leiligheter gikk kraftig ned gjennom høsten og flatet ut på et lavt nivå i årets første måneder
- Nedgangen må sees i lys av en svært sterk periode gjennom 2021 og første halvår av 2022
- Gode forklaringer på nedgangen er det sterke salget i 21/22, økte renter og priser, større usikkerhet om egen økonomi og færre prosjekter for salg
- Antall usolgte enheter som er igangsatt eller ferdigstilt har økt noe, men totalt tilbud av usolgte enheter gikk ned fra desember til februar
- Vi venter at fallet bremser, og at vi vil se en moderat bedring utover i 2023

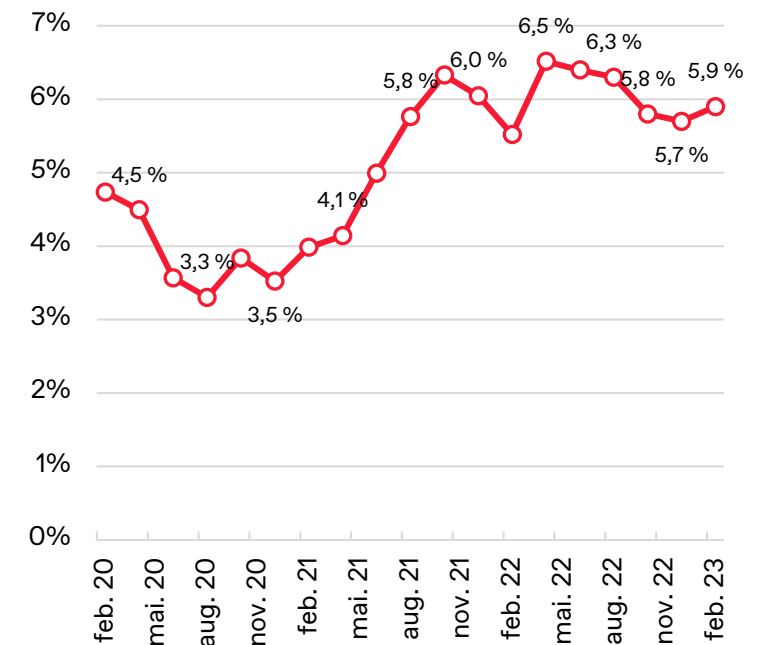
Salgsklare og solgte leiligheter

Antall enheter, 12 md. rullerende sum

Nyboligpris (leiligheter)

Endring år/år, % i pris per kvm

Private yrkesbygg i Norge og Sverige

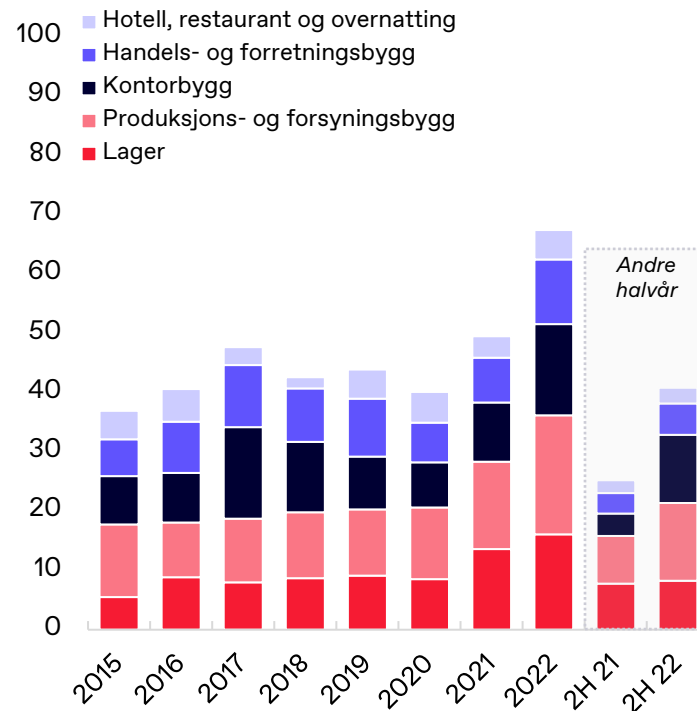
Logistikkbygg og industri driver sektoren

Kommentar

- En svært positiv overraskelse i 2022 var den estimerte ordreinngangen for private yrkesbygg i Norge og Sverige
- Særlig økte segmentet industri og logistikk, men også kontorbygg, handel og andre segmenter vokste fra 2021
- Vi venter redusert aktivitet i år og neste år, som følge av renteøkninger og svakere konjunktur

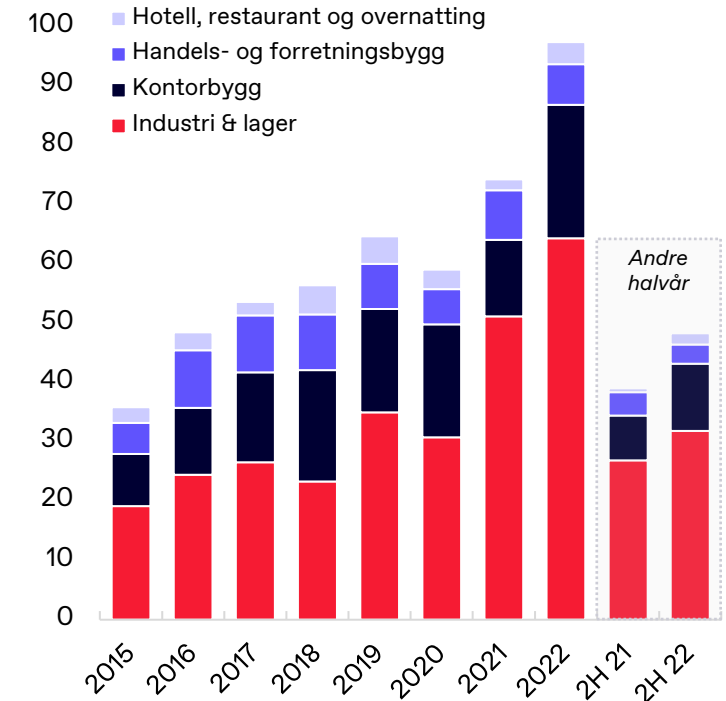
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Offentlige yrkesbygg i Norge og Sverige

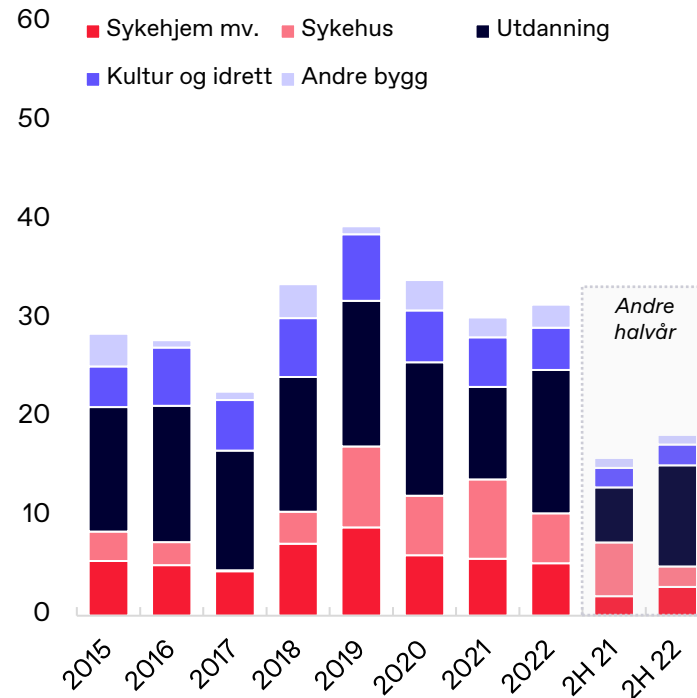
Svakt under covid i Norge; mer aktivitet i Sverige

Kommentar

- Igangsettingen av offentlige yrkesbygg målt i verdi var relativt stabil i 2022, men justert for inflasjon var det nedgang i begge land
- I Norge skyldtes nedgangen lavere oppstart av nye sykehusprosjekter, mens spesielt utdanningsområdet økte en god del
- I Sverige var det derimot oppstart i sykehussektoren som trakk markedet opp, mens omsorgsbygg avtok

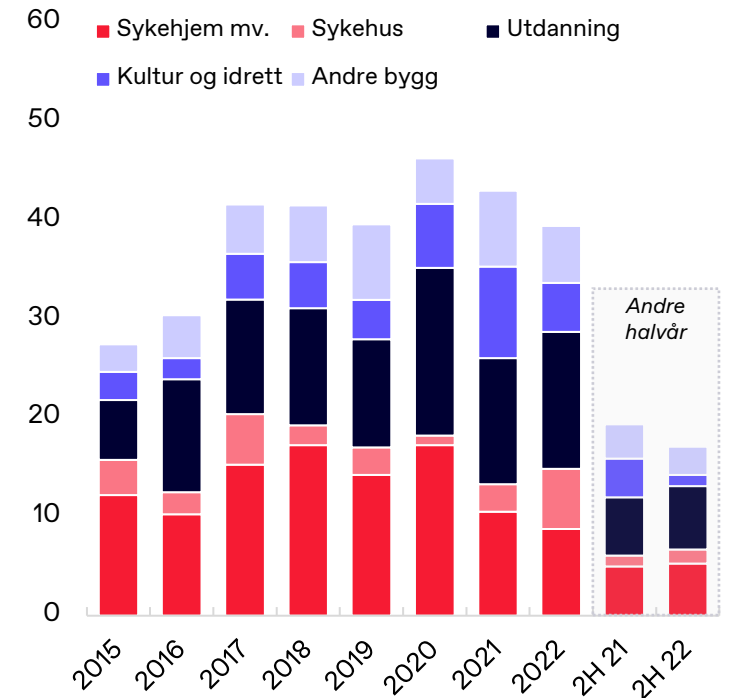
Norge, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Sverige, estimert ordreinngang

NOK milliarder

Strukturelle endringer innenfor offentlige yrkesbygg

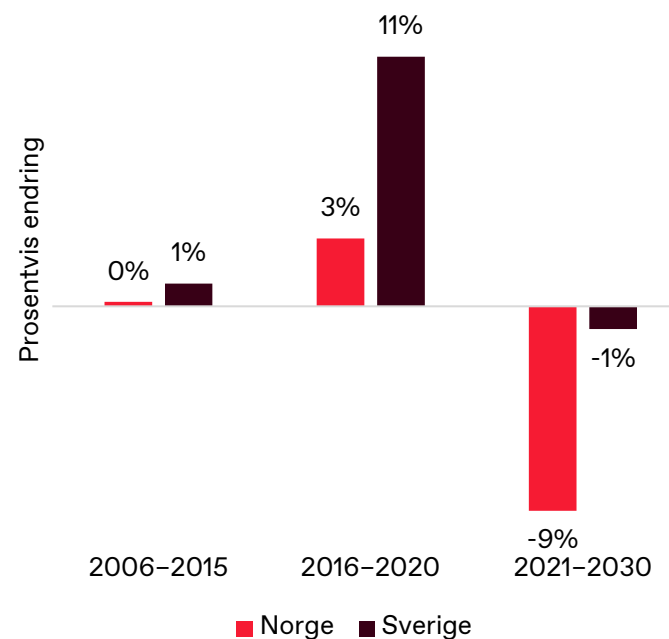
Mindre behov for nye skolebygg i både Norge og Sverige

Kommentar

- Demografiske bølger er en viktig drivkraft innenfor offentlige yrkesbygg, ved siden av den generelle økonomiske situasjonen i kommunene
- I perioden vi legger bak oss, økte antallet skolebarn kraftig, særlig i Sverige
- I de neste tiårene vil skole-behovet flate ut i Sverige, mens antall skolebarn i Norge vil falle kraftig
- Demografien reflekteres tydelig i markedet for nye skolebygg, som i begge land var på et svært høyt nivå 2016–2020
- Markedet for nybygg av skoler forventes å avta en god del på 2020-tallet, særlig siden eldrebølgen vil legge større beslag på kommunenes investeringsbudsjetter
- Rehabiliteringsmarkedet vil ikke nødvendigvis bremse like mye, da det er stort behov for oppgradering av gamle skolebygninger

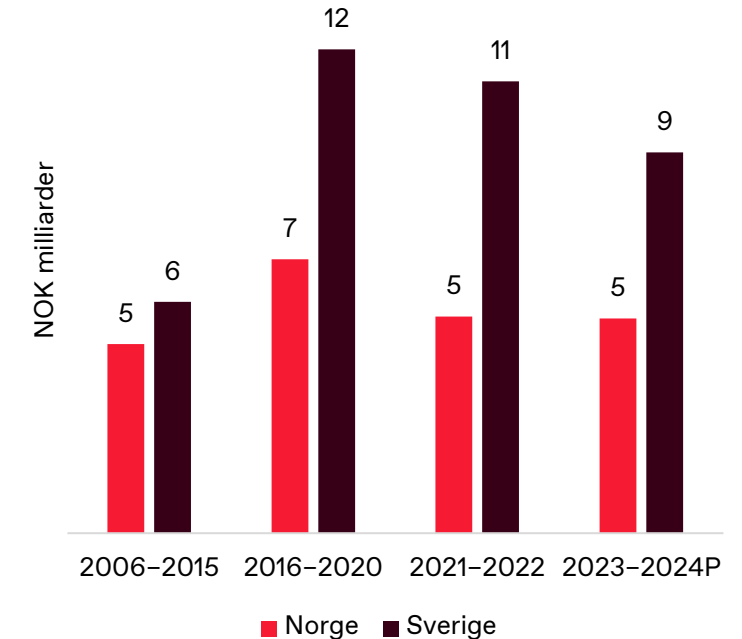
Barn i barne- og ungdomsskolealder

Prosentvis endring i antall skolebarn i tidsperioden

Ordreinngang nye skolebygg

Estimert ordreinngang og prognose 2023–2024

Infrastruktur

Anleggsmarkedet i Norge og Sverige

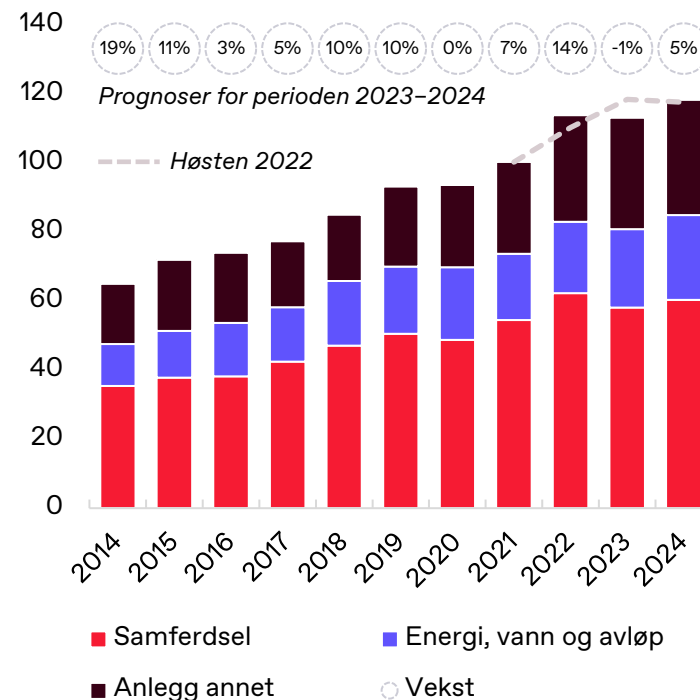
Fortsatt sterkt marked

Kommentar

- Den kraftige oppgangen i 2022 kan i hovedsak tilskrives økning i byggekostnadene på 12–15 prosent; i år og neste år ventes mer normal økning
- Norge: Vekst på -1 prosent i 2023 og +5 prosent i 2024
- Sverige: Vekst på 4 prosent i 2023 og 2 prosent i 2024
- Målt i volum vil det innebære flat utvikling ut prognoseperioden
- Utviklingstrekk i både Norge og Sverige:
 - Nedgang i samferdselssektoren, fra et svært høyt produksjonsnivå
 - Positiv utvikling ventes i markedet for energi, vann og avløp

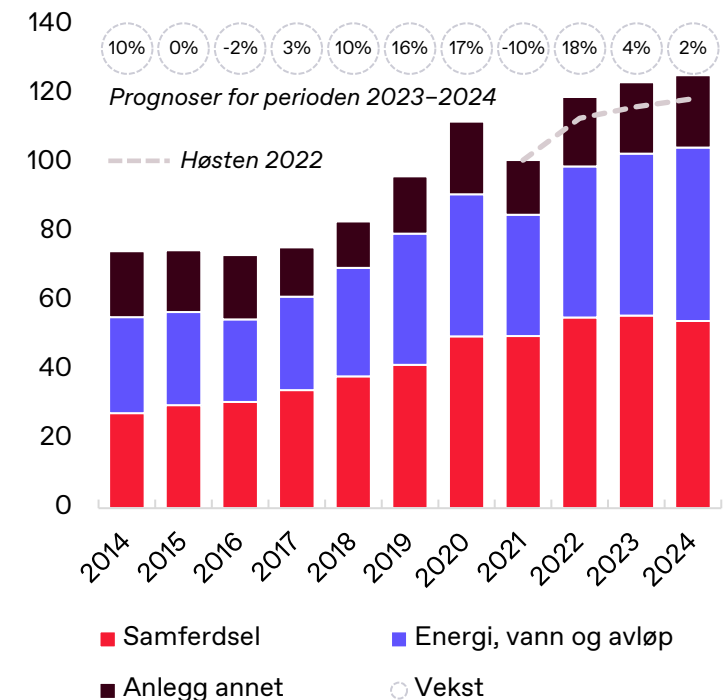
Produksjon, per anleggssegment

Norge, NOK milliarder, løpende priser

Produksjon, per anleggssegment

Sverige, NOK milliarder, løpende priser

Samferdsel i Norge

Aktiviteten forblir høy, tross noe nedgang

Kommentar

Vei

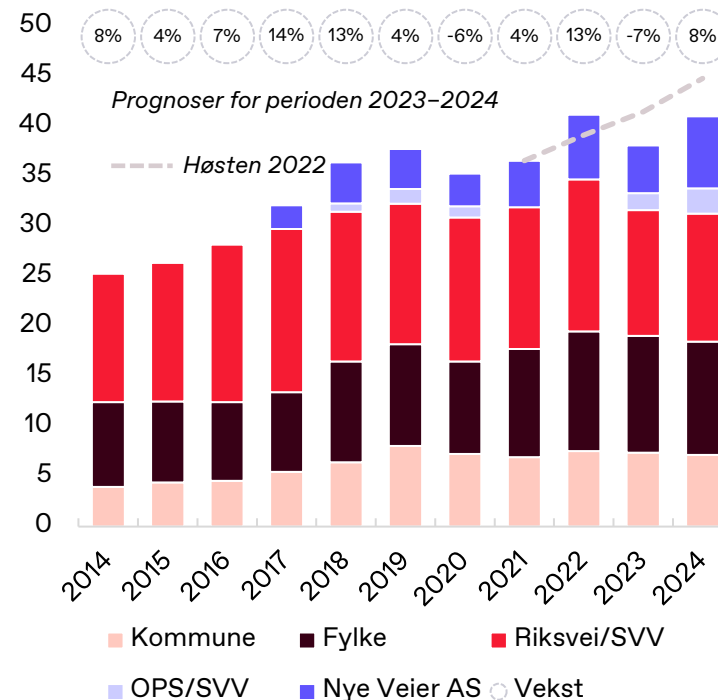
- Betydelig nedgang i riksveiinvesteringer i år, etter svakt statsbudsjett for SVV og brems hos Nye Veier AS
- Realisering av nye OPS-prosjekter (Rv. 555 Sotrasambandet og E10/rv. 85 Hålogalandsvegen) og økt produksjon hos Nye Veier bidrar positivt i 2024

Bane

- Forventer lavere investeringer i regi av Bane NOR, da det ikke er oppstart av nye større prosjekter i år
- I 2024 er det ventet oppstart av tre nye store entrepriser på Dovrebanen og Østfoldbanen; samtidig går andre entrepriser i avsluttende fase
- Høyt utbyggingstempo på Fornebubanen; flere entrepriser er igangsatt og flere har forventet oppstart i 2024

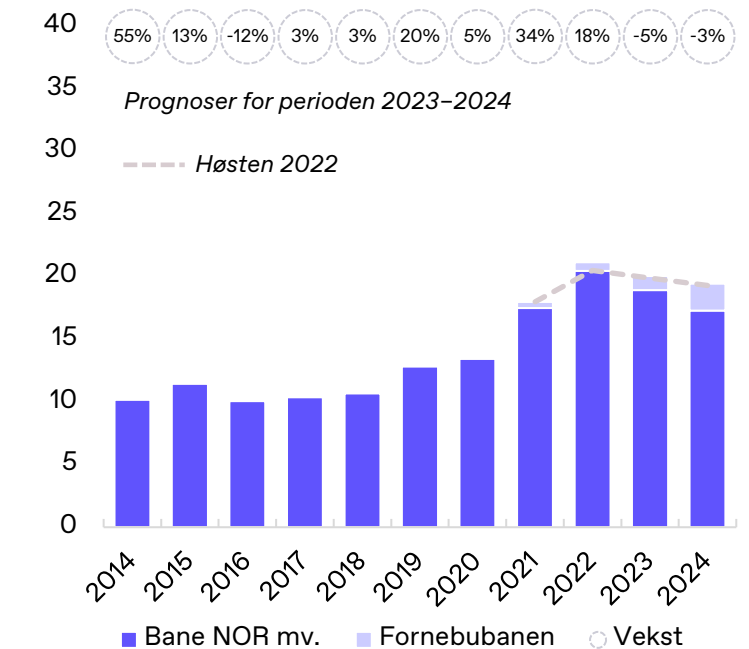
Veimarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Banemarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

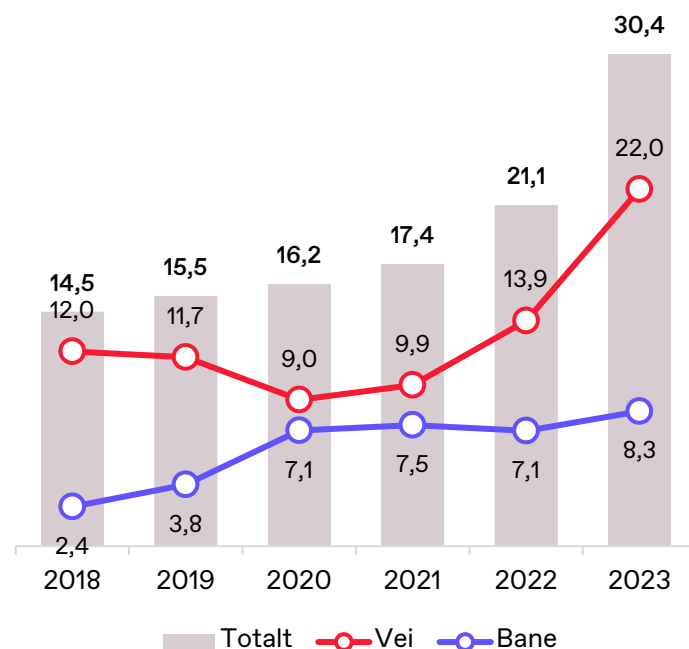

Samferdselsprosjekter i Norge >500 mill.

Utvikling i planer som offentliggjort

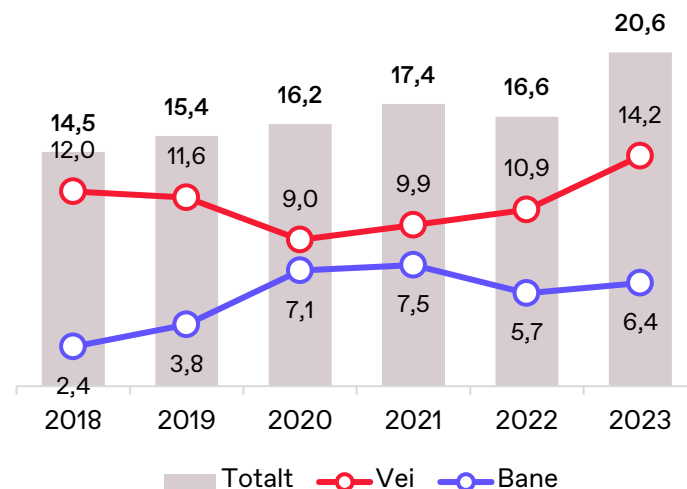
Norge, mars 2022

Prosjektverdi i NOK milliarder

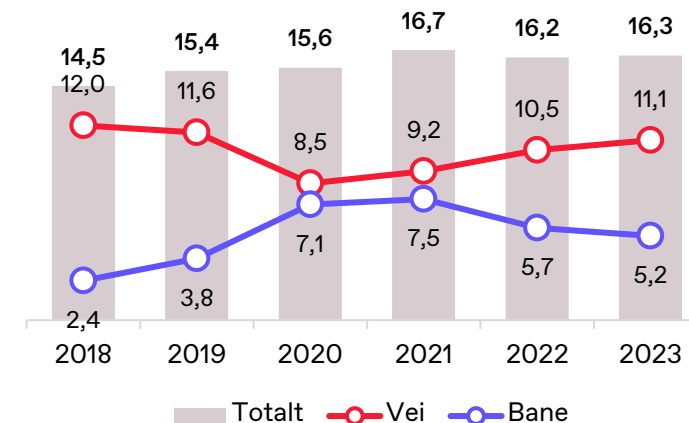
Norge, september 2022

Prosjektverdi i NOK milliarder

Norge, mars 2023

Prosjektverdi i NOK milliarder

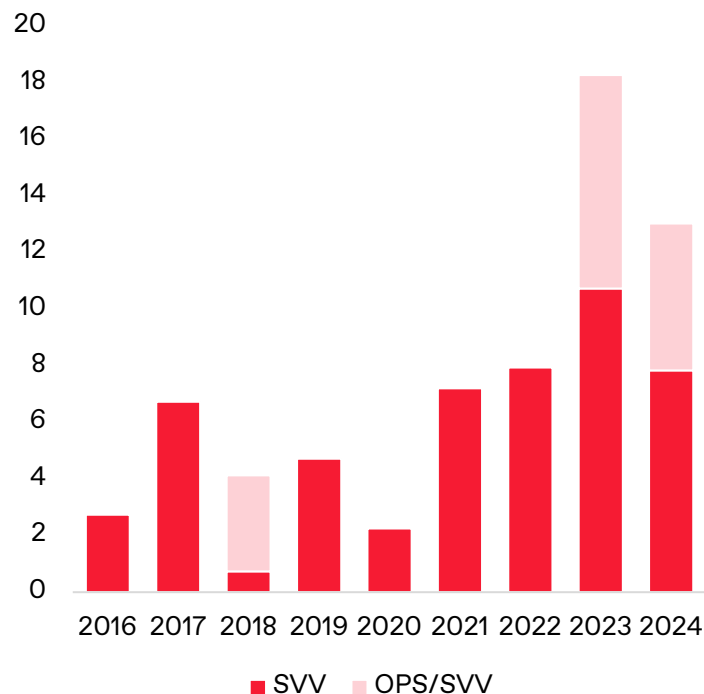

Samferdselsprosjekter i Norge >500 mill.

Utvikling i igangsettingsverdi*

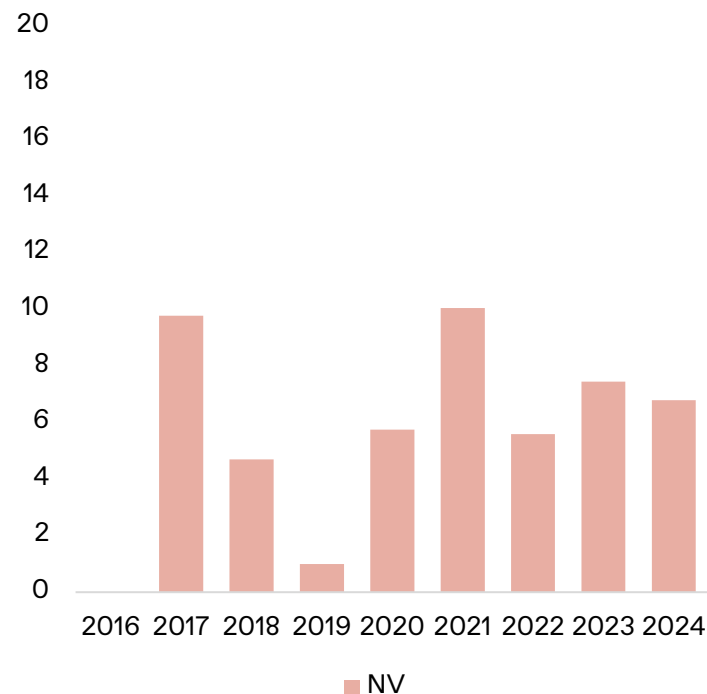
Statens vegvesen (SVV)

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, NOK mrd.

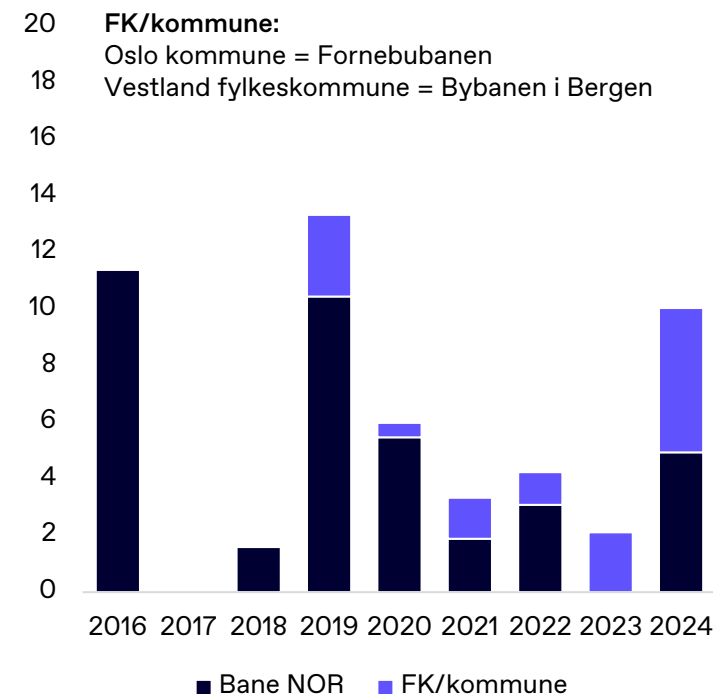
Nye Veier AS (NV)

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, NOK mrd.

Bane

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, NOK mrd.

* Faktisk/anslått entreprisverdi etter oppstartsår

Samferdsel i Sverige

Aktiviteten på fortsatt høyt nivå, tross noe nedgang

Kommentar

Vei

- Høyt antall store statlige entrepriser som ferdigstilles i perioden 2020–2024, blant annet på E4 Förbifart Stockholm
- Antall oppstart av nye store entrepriser* har vært nedadgående siden 2018
- Effekten av dette vil være lavere produksjonsaktivitet i statlig regi i de nærmeste årene
- Ferdigstilling av boliger (som ofte korrelerer med utbygging av kommunal vei) avtar også mot 2024

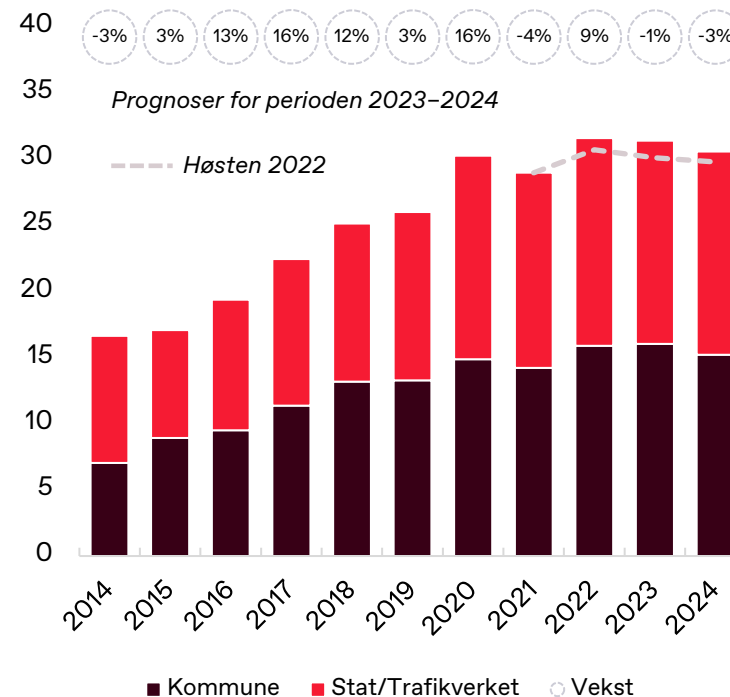
Bane

- Lav igangsetting av nye store entrepriser* i 2021 og 2022, samt at flere igangsatte er i avsluttende fase gir noe lavere produksjonsaktivitet fremover

* Større enn 500 mill.

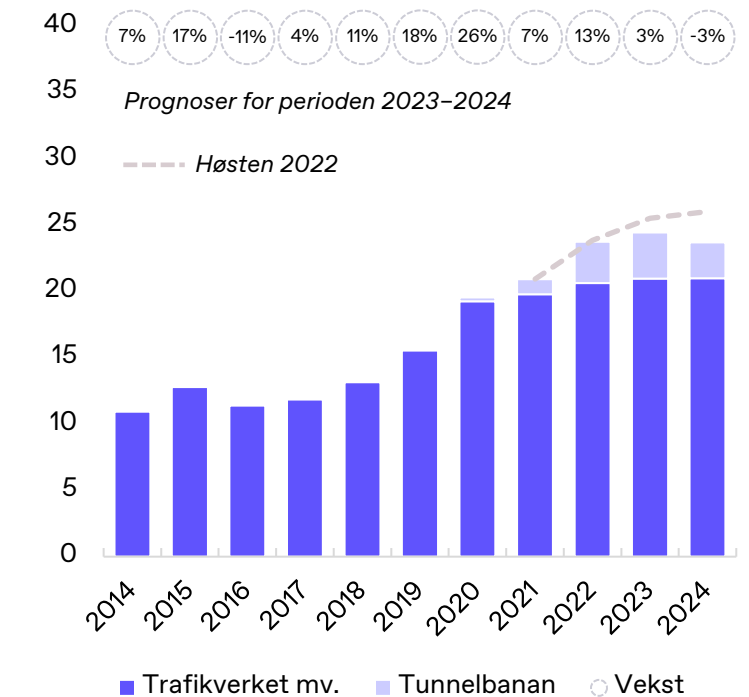
Veimarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Banemarkedet, produksjon

NOK milliarder, løpende priser

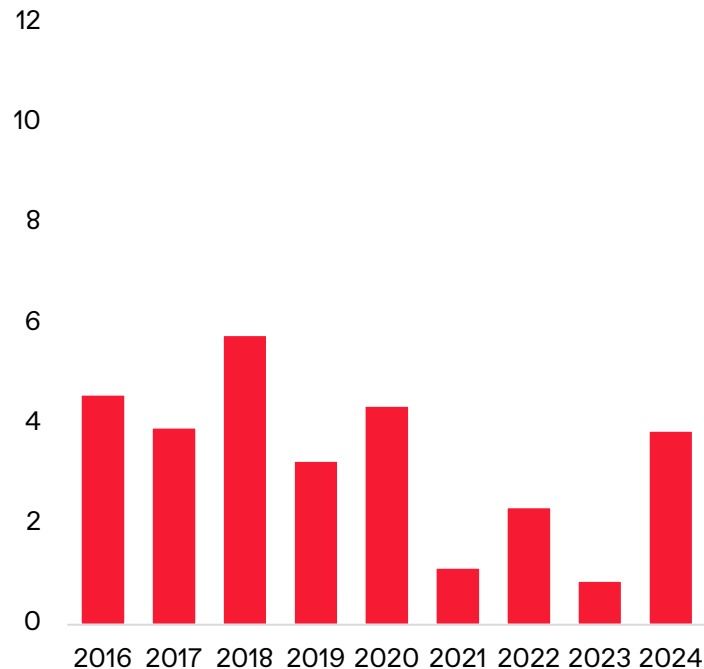

Samferdselsprosjekter i Sverige >500 mill.

Utvikling i igangsettingsverdi*

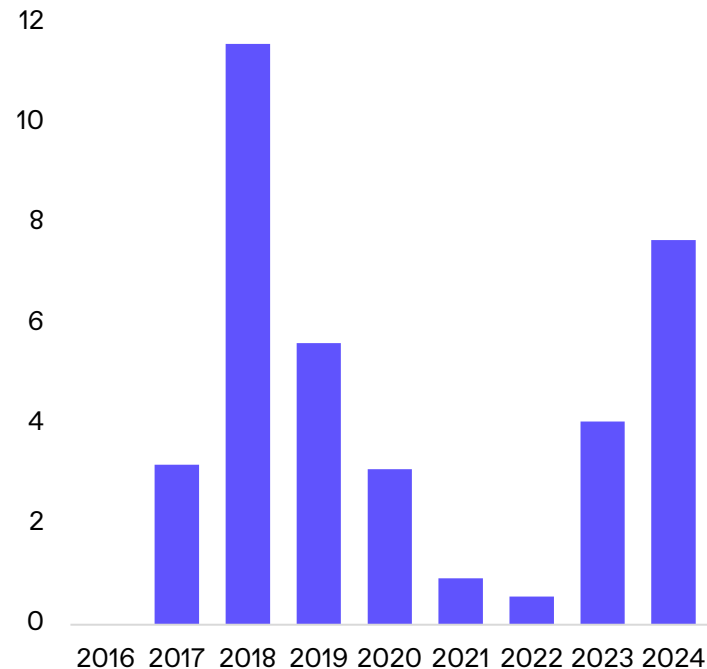
Trafikverket (Vei)

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, SEK mrd.

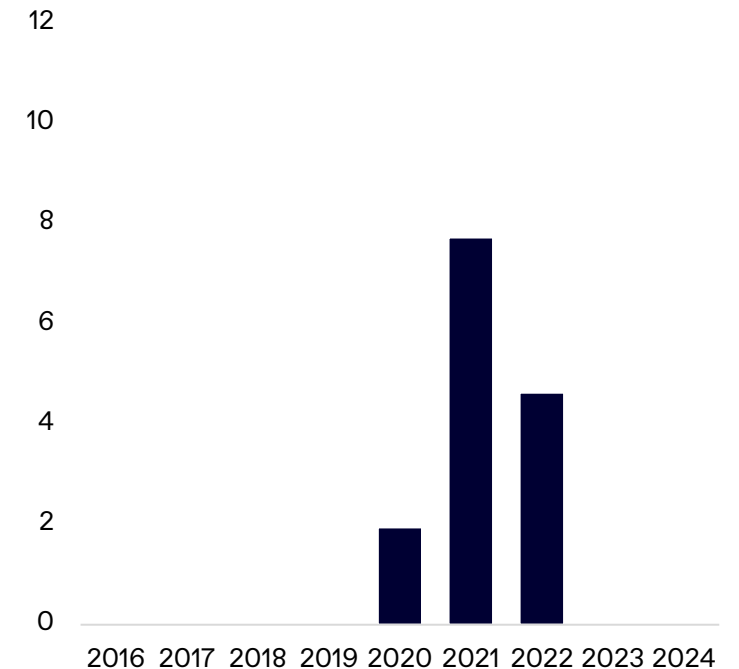
Trafikverket (Bane)

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, SEK mrd.

Region Stockholm (Bane)

Igangsettingsverdi etter oppstartsår, SEK mrd.

* Faktisk/anslått entreprisverdi etter oppstartsår

Norge: Energi, vann og avløp

Utvikling med positive fortegn

Kommentar

Energi

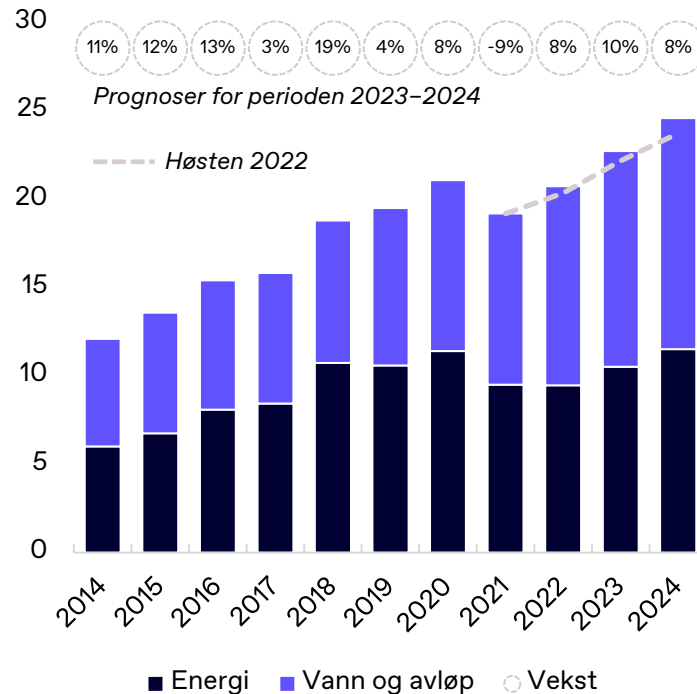
- Nedgang i energiinvesteringene i 2021 og 2022 grunnet betydelig lavere vindkraftutbygging (se figur)
- Det ventes likevel økning i 2023 og 2024, hovedsakelig som følge av høyere investeringer i distribusjonsnettet, som også fremgår av Statnetts investeringsplan

Vann og avløp

- Venter ny vekst i 2023 og 2024
- Norsk vannsektor står overfor store investeringer i de kommende årene, for å sikre rent drikkevann og håndtere avløpsvann
- Forslag til ytterligere EU-krav vil føre til en betydelig økning i investeringene fremover

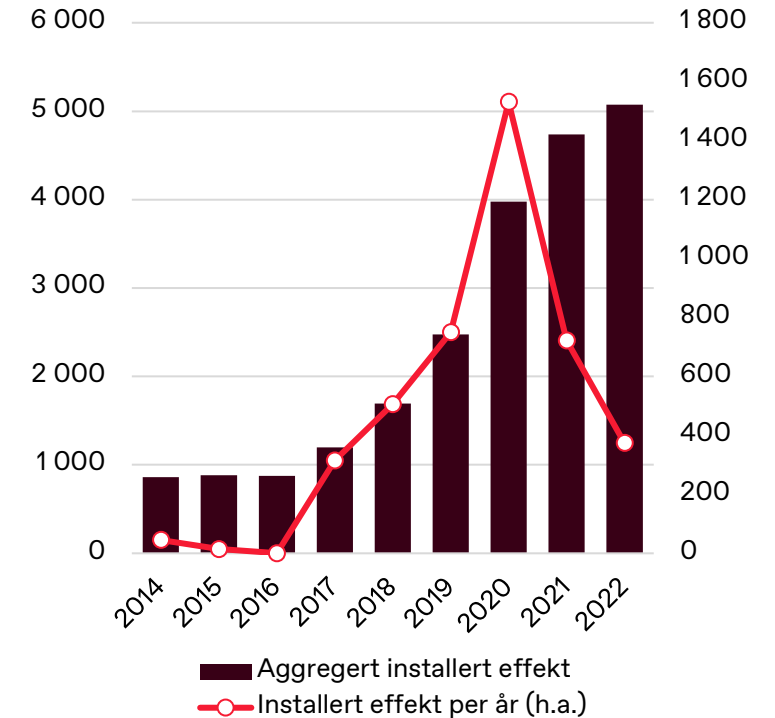
Produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Produksjonsanlegg landbasert vindkraft

Installert effekt (MW)

Sverige: Energi, vann og avløp

Utvikling med positive fortegn

Kommentar

Energi

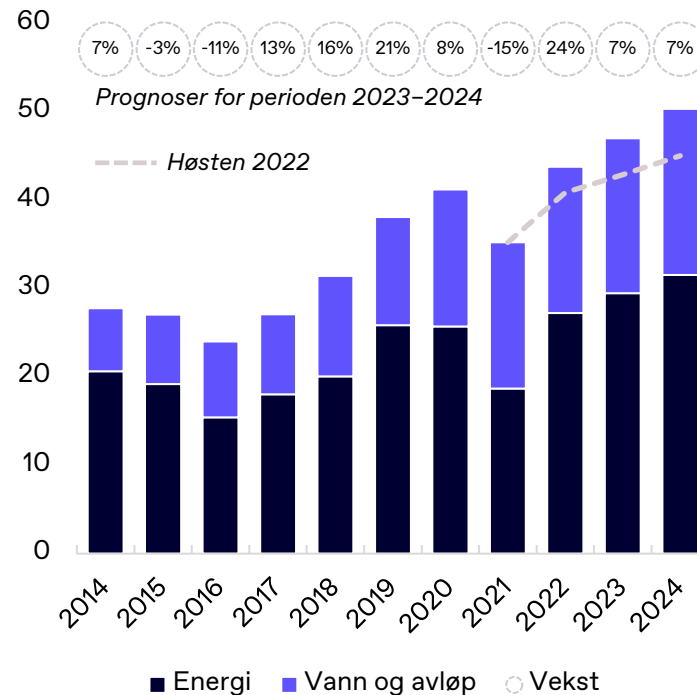
- Venter fortsatt stor utbygging av vindkraft i prognoseperioden
- Svenska Kraftnåts investeringsplan viser til høyere planlagte investeringer i distribusjonsnettet i både 2023 og 2024

Vann og avløp

- Venter ny vekst i 2023 og 2024
- Svensk vannsektor står overfor store investeringer i de kommende årene, for å sikre rent drikkevann og håndtere avløpsvann
- Forslag til ytterligere EU-krav vil føre til en betydelig økning i investeringene fremover

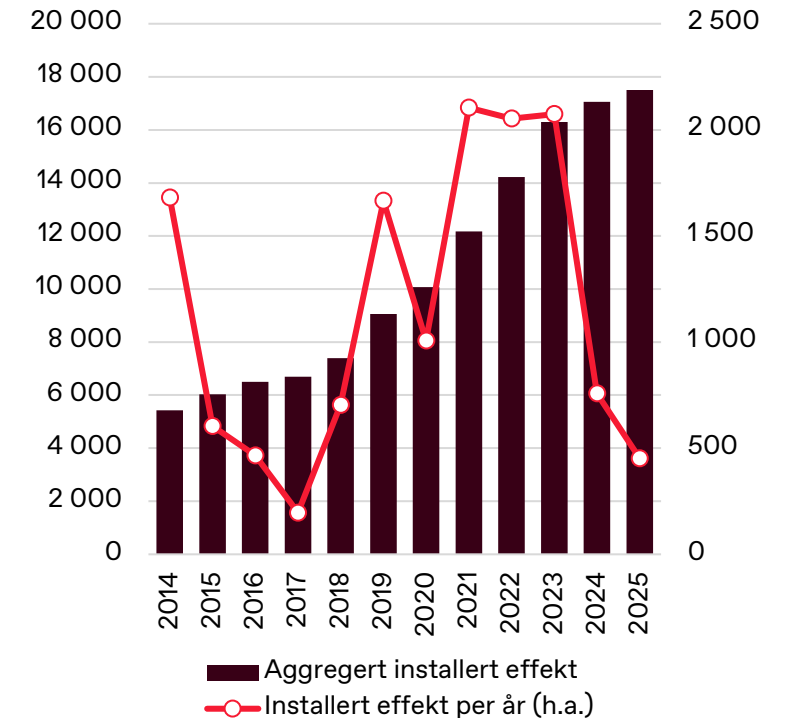
Produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Produksjonsanlegg vindkraft

Installert effekt (MW)

Sverige: Energi, vann og avløp

Utvikling med positive fortegn

Kommentar

Energi

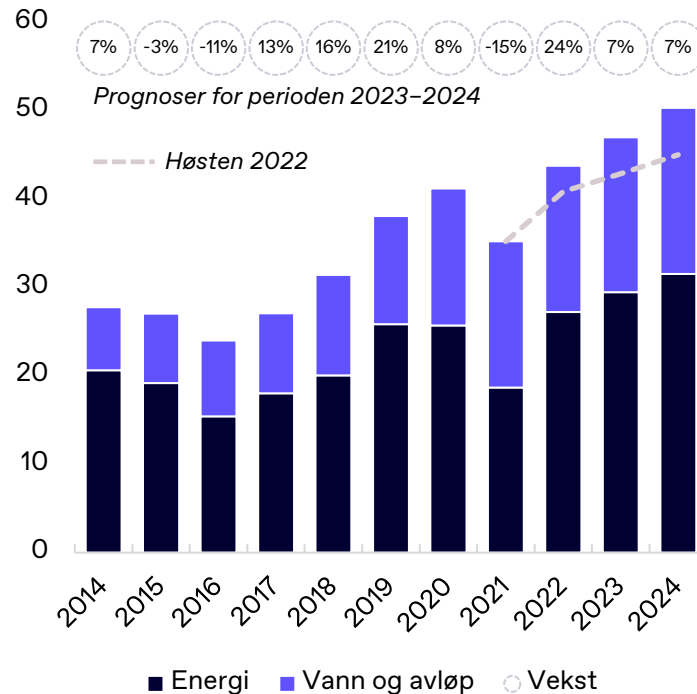
- Venter fortsatt stor utbygging av vindkraft i prognoseperioden
- Svenska Kraftnäs investeringsplan viser til høyere planlagte investeringer i distribusjonsnettet i både 2023 og 2024

Vann og avløp

- Venter ny vekst i 2023 og 2024
- Svensk vannsektor står overfor store investeringer i de kommende årene, for å sikre rent drikkevann og håndtere avløpsvann
- Forslag til ytterligere EU-krav vil føre til en betydelig økning i investeringene fremover

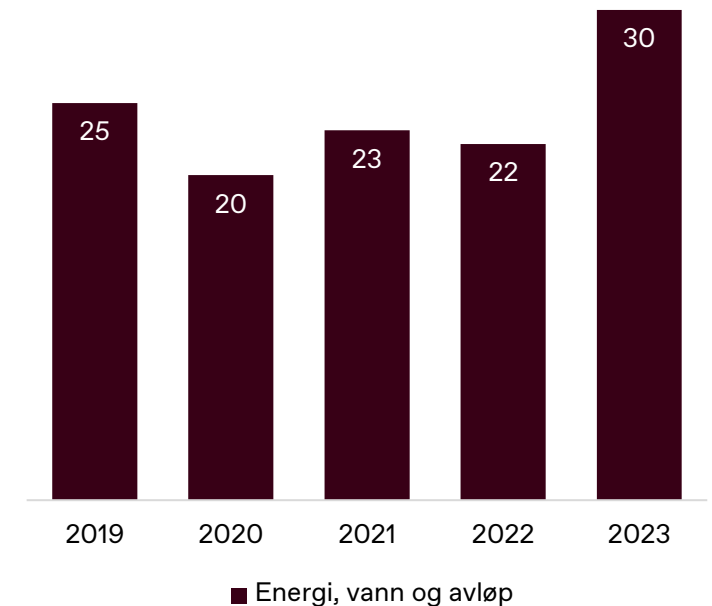
Produksjon

NOK milliarder, løpende priser

Byggefakta, prosjekter til oppstart

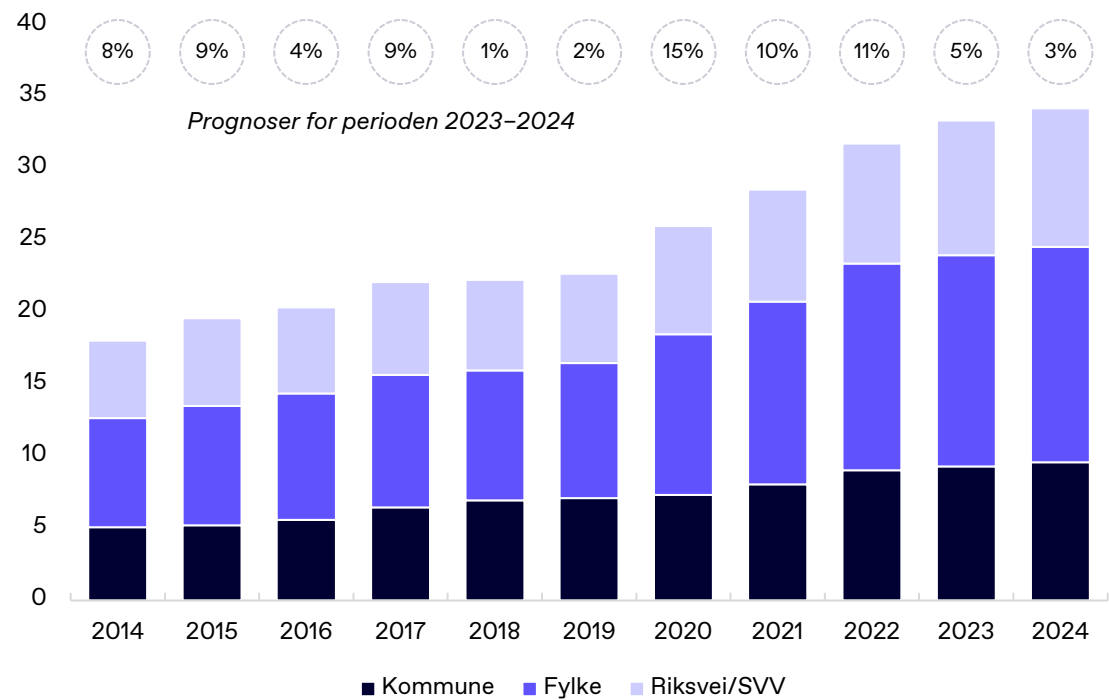
Byggekostnad etter oppstartsår, SEK milliarder

Drift og vedlikehold i Norge

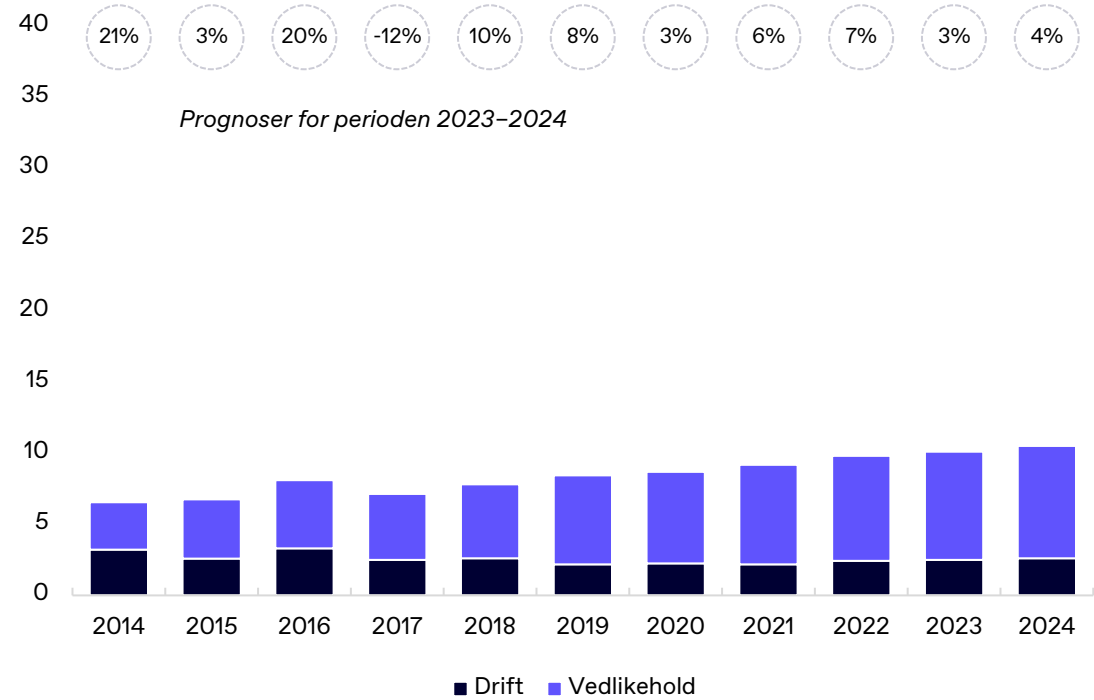
Drift og vedlikehold av veinettet

NOK milliarder, løpende priser

Drift og vedlikehold av banenettet

NOK milliarder, løpende priser

04

Byggekostnader

Inflasjonen i kostnader vil avta

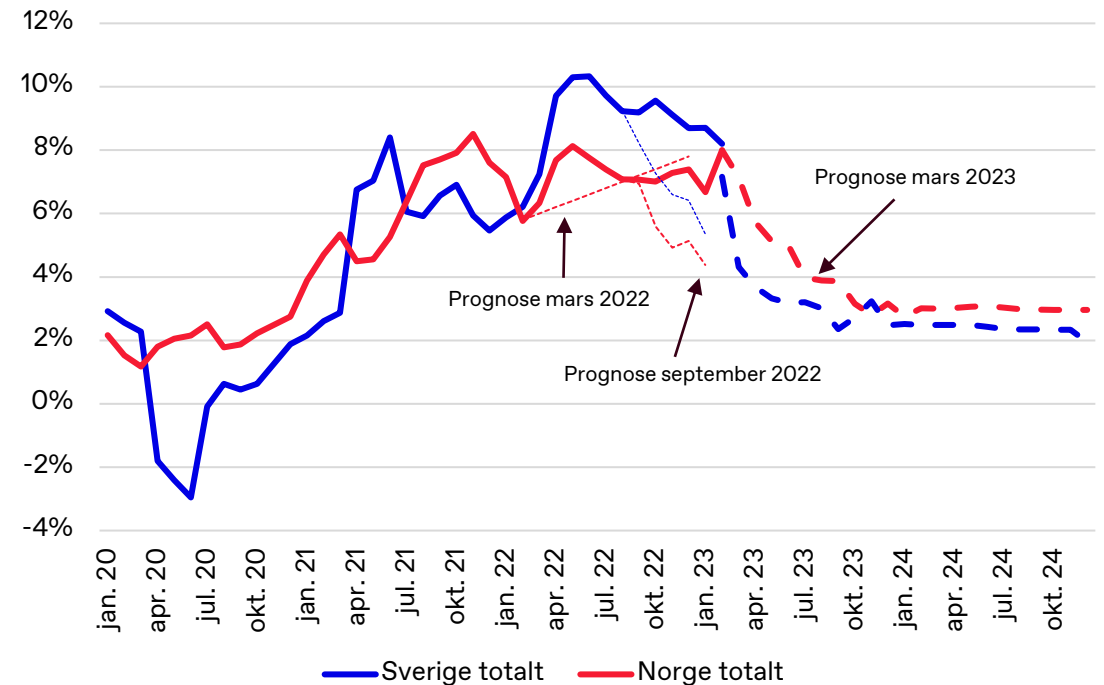
Byggekostnadsindeksene vokser saktere enn i fjor

Kommentar

- Inflasjonen i byggekostnadsindeksene har holdt seg på et høyere nivå enn forventet i forrige rapport og er i februar på om lag 8 prosent i begge land
- Fortsatt høy vekst i prisene på energiintensive varer gjennom høsten, som f.eks. betong, stål, vinduer og isolasjon, er viktige årsaker til at inflasjonen fortsetter å være høy lenger enn forventet i forrige rapport
- I siste 3–4 måneder er inflasjonen omregnet i årsvekst ca. 2–3 prosent i begge land. Uten nye overraskelser på energi- og CO₂-kvoteprisområdet, forventer vi ikke nye, vesentlige endringer for viktige materialkomponenter som betong og stålrelaterte produkter i tiden som kommer
- Prognosene for lønnsveksten i begge land har økt noe, som gjør at den store komponenten arbeidskraft tilsier noe høyere inflasjon fremover, enn det vi historisk er vant til
- Svekkelsen av norsk krone kan medføre engangseffekter for inflasjonen i Norge dersom denne ikke faller tilbake igjen
- Redusert aktivitet i byggsektorene bidrar vanligvis til økt produktivitet og mindre risiko i alle utførende ledd og dermed potensial for prisreduksjon i UE-leddet. Men siden prognosen ikke tilsier noe kraftig fall for næringen samlet, er effekten uviss, og den er også vanskelig målbar.

Byggekostnadsindeks blokk

Prosentvis endring fra samme måned foregående år

Byggekostnadsindeks Anlegg (Norge)

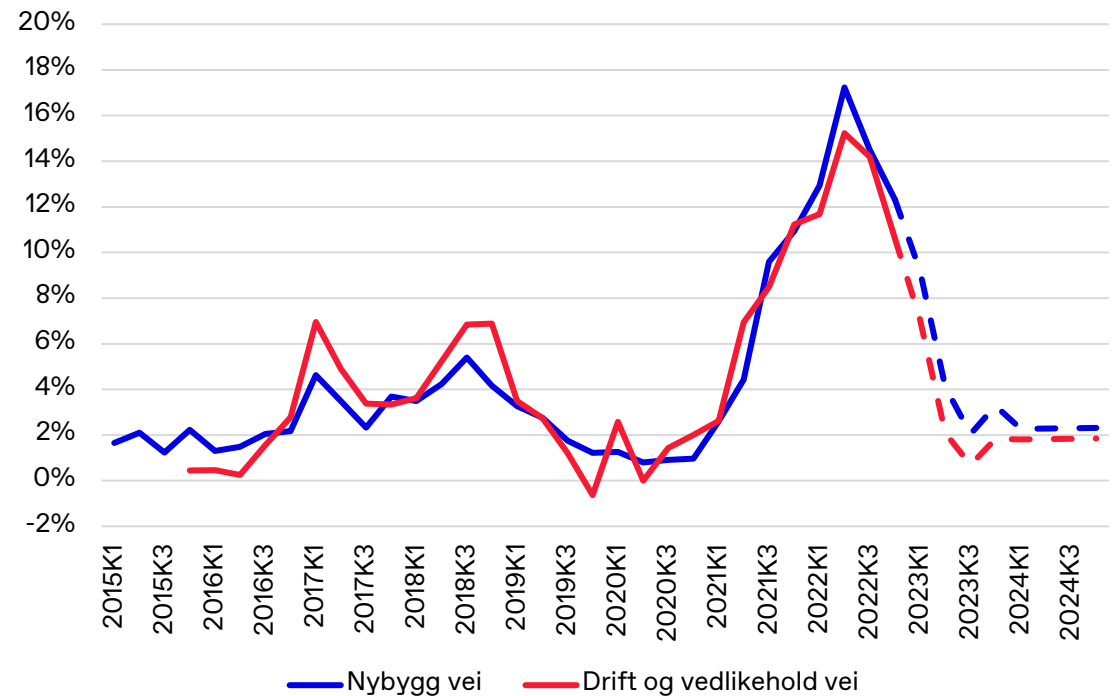
Prisene flater ut

Kommentar

- Byggekostnadene for anlegg og drift og vedlikehold økte kraftig i 2022, blant annet drevet av betydelig høyere drivstoffpriser
- Ved utgangen av 2022 utgjorde økningen år/år fortsatt hele 12,3 prosent, men det meste av økningen kom i første halvår 2022. I andre halvår var inflasjonen kun 1,8 prosent omregnet i årlig vekstrate
- I Norge forventes økningen i betongkostnader i januar å få gjennomslag i 1. kvartal for nybygg, samtidig som avgiftsfritak på enkelte typer miljødrivstoff kan virke kompenserende
- Uten nye inflasjonsdrivende faktorer vil år/år-veksten avta raskt i løpet av 2023 for både drift og vedlikehold og nybygg i anleggssektoren

Byggekostnadsindeks veianlegg, Norge

Prosentvis endring fra samme kvartal foregående år

05

Oppsummering

Hovedtrekk

Våren 2023

- Konjunktorene ser ut til å gå inn for en myk landing, selv om det fortsatt er usikkerhet om geopolitiske og andre forhold. Viktige drivkrefter for Veidekkes markeder, som arbeidsmarked og tilflytting, har fortsatt en fin utvikling.
- Inflasjonen avtar – også for byggekostnader. Sentralbankenes grep for å dempe inflasjonen er imidlertid ikke ferdigstilt, og vi ser ingen grunn til å forvente signifikant lavere renter i prognoseperioden ut 2024.
- Vi må erkjenne at de siste årene har vært en høykonjunktur i kjølvannet av kunstig lave finansieringskostnader. Med økte renter kan vi ikke forvente at etterspørselen vedvarer på samme høye nivå.
- Som følge av renteoppgangen venter vi redusert aktivitet i alle sektorer av entreprenørmarkedet i 2023 og 2024 .
- 2022 ga usedvanlig sterke svingninger i nyboligsalget – fra svært høyt til svært lavt. Fremover venter vi en mer balansert utvikling i etterspørselen enn i fjor, men spesielt i Sverige vil byggevolumene avta en god del sammenlignet med de foregående årene
- Mindre konkurranse om innsatsfaktorer som kompetanse og materialer har positive effekter på produktivitet og inflasjon, og særlig gjelder det denne bransjen, der fleksibilitet og tilpasningsevne er stor

Produksjon i det skandinaviske entreprenørmarkedet

Prosentvis endring fra foregående år, løpende priser

	2021	2022	2023	2024
Norge	4 %	12 % (10 %)	3 % (2 %)	-4 % (3 %)
Sverige	4 %	21 % (19 %)	-3 % (-1 %)	-10 % (-4 %)
Danmark	4 %	7 % (0 %)	-6 % (-6 %)	-3 % (8 %)
Skandinavia	4 %	14 % (11 %)	-2 % (-1 %)	-6 % (1 %)
<i>Skandinavia, faste priser</i>	-2 %	4 % (3%)	-6 % (-4 %)	-8 % (-1 %)

Prognoser fra høsten 2022 står i parentes

